

SAP *pig*

Stadsarchief Poperinge



Vlaanertingseweg 8,
8970 Poperinge-Reningelst

Uitgegeven door de Vrienden van het Poperings Archief vzw.
Jaargang III - nummer 2: september 2006

Poperinge, en dat is heel rijk! Een ware grot van Ali-Baba, vol interessante bronnen over de geschiedenis van onze stad en omstreken. Vanaf de tweede helft van de zestiende eeuw is zowat alles bewaard: resolutiën, stadsrekeningen, militieboeken, halmen, wezerieboeken, processen,...

“De Vrienden van het Poperings Archief vzw.” willen die schat meer toegankelijk maken. Of om de statuten te citeren “het stadsarchief bij een ruimer publiek bekend te maken en meer mensen bij zijn werking te betrekken en te stimuleren tot onderzoek van de bronnen (..) De dienstverlening blijft een absolute prioriteit (..)” (Belgisch Staatsblad van 18 januari 2001, p 321). De leden voelen zich ‘SAPpeurs’, tunnelgravers, die wroeten in die enorme StAPel om de SAPpigste verhalen boven te halen en ze u aan te reiken. Via de belevenissen van Passchier-met-de-wambuis en Joanna-Theresia-achter-haar-wastobbe zal u lief en leed van weleer mee-beleven.

Van uw voorouders – die in de meeste gevallen doodgewone mensen waren – zal u wel “geen beeltenis, noch lichtdrukmaal” bezitten, om het met Guido Gezelle te zeggen. Hun profiel wordt echter minder wazig tegenover de historische achtergrond, als u hun naam aantreft in een of ander oud register. Een voorbeeldje als “appetizer”? *Scholastica Van Damme* kreeg van het stadsbestuur 144 p.p. uitbetaald voor 2 jaren dienst als vroedvrouw en de Ieperling *Pierre De Swarte* was 29 dagen kasseien komen leggen in Poperinge; dat en nog veel meer interessante gegevens vonden we in een stadsrekening uit 1743 die, eigenaardig genoeg, achter in een Resolutieboek van 1678-79 (SAP 471ter) bijgeschreven was (om papier te besparen in tijden van “kortresse”?)

Vrienden mogen zich geen vrienden noemen als ze niet mee-delen met en aan elkaar. Vandaar deze publicatie, waarvan we hopen dat ze vele jaargangen zal tellen! Intussen zal de reeks CROONESTUCKEN verder uitgebreid worden.

Bent u ook gebeten door de snuffelmicrobe? StAP in onze vriendenkring en laat je vondsten verschijnen in



Bestuursleden van De Vrienden van het Poperings Archief en redactie van  zijn:

- | | |
|-----------------|--|
| Algemeen: | vpa_sappig@hotmail.com vpa.skynetblog.be |
| Voorzitter: | Desegher Paul Johan,
Vlamertingseweg 8, 8970 Poperinge (Reningelst)
E-mail adres: paul.johan.desegher@telenet.be |
| Penningmeester: | Samyn Martin,
Galgestraat 17, 8978 Poperinge (Abele)
E-mail adres: martin.samyn@advalvas.be |
| Secretaris: | Ollevier Kris,
Kleine Elverdingestraat 2, 8640 Vleteren (Woesten)
E-mail adres: krisollevier@hotmail.com |
| Bestuursleden: | Caeyseele Philippe, 2553 rue du Rossignol, F59270 Berten (fr.)
Destailleur Jacques, Bourgondiedreef 2, 8970 Poperinge
Tillie Willy, Korte Werf 3, 8970 Poperinge
Vandenberghe Henri, Doornstraat 11a., 8970 Poperinge |

Verantwoordelijke uitgever: Paul Johan Desegher, Vlamertingseweg 8, 8970 Poperinge (Reningelst)
Vormgeving en Layout: De Vrienden van het Poperings Archief vzw.,
Druk: Kopie Sneldruk Deleye bvba. Ieper

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotocopie, microfilm of op welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Beste lezer,

SAP
Stadsarchief Poperinge  brengt u in dit nummertje:

*** Stadsarchief Poperinge, nieuwe locatie** pag. 56

*** Verkopen in het Zwijnlant:** pag. 58

SAP 864b:

Vervolg van artikel SAP-pig, jg III, nr. 1, pag. 4-19

Samyn Martin

*** Burgemeester rijdt scheve schaats.** pag. 74

Desegher Paul-Johan

*** Staet vande achter ghelaten goederen van** pag. 81

Clays de Vey overleden inden jare 1639.

SAP Losse Wezerij, letter V

Vervolg van artikel SAP-pig, jg III, nr. 1, pag. 37-48.

Crombez Edmond

Veel lees- en vorsingsgenot!

Stadsarchief Poperinge, nieuwe locatie.

Op zondag 21 mei opende het nieuwe stadsarchief zijn deuren voor het grote publiek samen met de bibliotheek. Iedereen kon er van 14 tot 18u een bezoekje brengen.

Nu "De Letterbeek" een feit is, opent ook voor het Poperings stadsarchief een nieuw hoofdstuk. Na de keldergewelven van het stadhuis en het krakkemikkige "gardenkot" in de Guido Gezellestraat, vindt deze rijke collectie nu een passend onderkomen naast de bibliotheek in de Veurnestraat, nrs. 69-71.

Het oude gebouw in de Guido Gezellestraat voldeed niet meer aan de vereisten om een archief in goede condities te bewaren.

Nu is het magazijn met een klimaatregeling uitgerust. In dit magazijn wordt het grootste deel van het zeer rijke archief bewaard. In de leeszaal worden enkel nog de burgerlijke stand en parochieregisters uitgestald.

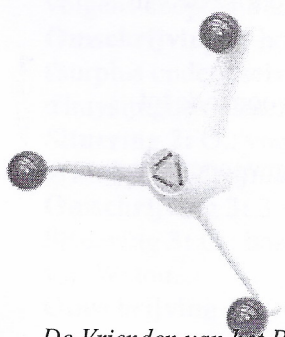
Ook het archief van "Het Wekelijks Nieuws" kreeg een plaatsje in de verrolbare rekken van het magazijn.

De openingsuren blijven dezelfde: woensdag- en zaterdag voormiddag van 8 tot 12.

Maar er is goed nieuws. Het stadsbestuur heeft beloofd dat er meer openingsuren zullen komen in de toekomst. Concreet is er nog niks vastgelegd. We zijn in blijde verwachting en zullen U het zo vlug als mogelijk melden.

Op deze pagina's willen we enkele foto's samenbrengen van ons nieuw stadsarchief en van de officiële opening.





*De Vrienden van het Poperings Archief vzw.
en uw redactie team tussen enkele van
de vele verrolbare rekken archief:*

*Caeyseele Philippe,
Desegher Paul-Johan,
Destailleur Jacques,
Ollevier Kris,
Samyn Martin,
Tillie Willy,
Vandenberghe Henri.*



Verkopen in het zwynlant.

SAP 864b.

Martin SAMYN.

Vervolg van artikel SAP-pig, jg III, nr. 1, pag. 4-19

Nr: 1775/1

Datum: 1775

Parochie: Proven

Verkoper: Guillaume BONTEMPS BIENNES, lieutenant-generaal "du ballaiage de Aire", via François DEROO, handelaar in Belle.

Koper: D'hr. VANDERMEERSCH

Omschrijving: 8 lyn. boschland genaemt *Gaillaertbosch* in Proven

Situering: O.: Pieter DIEDEMAN happende aen partije bosch van Bonaventure PROVENTIER ; W.: Bernardus ende Pieter SOUBRY; Z.: *Dosseaersdreve*; N.: selven SOUBRY.

Nr: 1775/2

Datum: 16-10-1775

Verkoper: Fransiscus Ludovicus ende Carolus Bertinus COUTTENIER, Marie Francoise COUTTENIER, weduwe van Claude HEEMS, Joanna Rosalia COUTTENIER, weduwe van Pieter Jacobus HINDERIJCK ende Pieter Martinus VINANT, fs. Martinus ende Joanne Clare COUTTENIER sijne huysvrouw.

Koper: Carel Fransiscus. BUTSERAEN, fs. Fransiscus

Omschrijving: 6 vierendeelen 15 $\frac{3}{4}$ r. boschland met de taillie van drie jaeren

Situering: O.: heere van St. Bertens ; W.: bosch van wed. Ignatius PRIJSIE ende Fransiscus. NEUVILLE, fs. Jacobus

Opmerking: met toenaeme COUTTENIER de resterende vijf kinderen van Fransiscus. COUTTENIER verweert bij Marie ROUSSE.

Nr: 1775/3

Datum: 09-06-1775

Verkoper: Pieter Eugene PEEREN machtigh over Jan Baptiste GHIJS woonende tot Poperinge, Marie Genoveva Jacoba CLAEYSSSENS, weduwe van Pieter Joseph BEKE schepen der stede van Menen,

Guillielmus Josephus CLAEYSSSENS woonende tot Menen,

Louis Joseph VERDEURE ende Isabella Jacoba CLAEYSSSENS sijne huysvrouw woonende tot Doornijck,

Pieter Josephus LUCIEN ende Marie Anne Louise CLAEYSSSENS sijne huysvrouw woonende tot Doornijck;

voorts Marcus Antonius GHIJS, *presbyter* cappellaen tot Becelaere,

Josephus Ignatius GHIJS woonende tot Rijsel,

Charles Augustinus GHIJS capiteyn commandant in garnisoene tot Mons,

Cecilia Joanna GHIJS,

Theresia Coleta GHIJS woonende tot Ipre

ende Maurice Joseph Cornelis LUCIEN ende Anne Caroline GHIJS.

Koper: Hubrecht VANDENBUSSCHE woonende op Loo

Omschrijving: 4 lyn bosch met de taillie van drie jaeren

Situering: O.: *de Poperingstraete*; Z.: de weduwe Pieter PLAETEVOET; W.: eene beke scheedende Krombeke ende Westvleteren; N.: hoirs ende weduwe mijne heere LABAERE.

Opmerking: de vier kinderen CLAEYSSSENS van Guillielmus Walterus CLAEYSSSENS verweert bij Marie Genoveva Cecilia GHIJS hoirs van vollen bedde ten sterfhuyse van Anna Theresia GHIJS geestelijke dochter,

de zes lesten toenaeme GHIJS kinderen van Jacobus Walterus GHIJS gewonnen bij Joanna Dorothea VUYLSTEKE hoirs van halven bedde.

Nr: 1775/4

Datum: 07-08-1775

Verkoper: Jacobus Josephus DE LANGHE, fs. Jacques Francois canoninck van collegiale van St Walburgh tot Veurne.

Koper: In laege gegeven aen Jaques MAZEMAN heere van Couthove

Omschrijving 1: 3 gem. 100 r. vloghe

Situering: N., Z. ende W. de landen van voorschreven Heere van Couthove; O.: de *Provençalchiede*; noch N.: *joncker*. DARCHY, *causa uxoris*.

Omschrijving 2: 24 r. landts sijnde de *Oude Provenstraete* verscheynst aen Jan CARLIER

Omschrijving 3: 50 r. landts oock deel van de selve *Oude Provenstraete* verscheynst aen weduwe Jan ORREEL.

Omschrijving 4: 5 gem. en half boschland

Situering: O.: *joncker* DE CATTRE; Z.: *de Clytstraete*; W.: *Oude Provenstraete*; N.: d'heer BIESWAL.

Parochie: Watou

Verkoper: Jaques MAZEMAN heere van Couthove

Koper: In wederlaege gegeven aen Jacobus Josephus DE LANGHE, fs. Jacques Francois canoninck van collegiale van St.-Walburgh tot Veurne.

Omschrijving: behuysde en beplante hostedeken 9 gem. 1 lyn. 25 r. ende 3 gem. vloghe daerneffens. Het hofstedeken ende landen sijn ghebruyckt door Jan Fransiscus DE CALF.

Situering: O.: *de Watoustraete*; Z.: t'bosch van de kijderen Jan Baptiste RYON; W.: Anne Therese VANDEGOESTEENE; N.: landen van heere canoninck DE LANGHE.

Situering: het gem. onder de Douvie paelt van O.: t'landt van *de Capelle ter Biezen*; Z.: *de Cappellestraete*; W.: t'gars van broeder Francois DENYS; N.: de weduwe d'heer YSENBRANT.

Parochie: Proven heerlijkheid van Couthove

Nr: 1778/1

Datum: 23-06-1778

Opmerking: Marie Madeleine Francoise YMMELOOT fia. Francois Jaq. woonende tot Poperinge geselene van Johan Hendrijk DELACROIX tot Sint Petersburg ontvangen van rente van Joannes Baptiste Georgius WAELS.

Omschrijving 1: eene huys met erve 1 lyn. seven en half r. onder de jurisdictie van Poperinge aen de zuydsyde van de *Overdamstraete* bij¹ haer bewoont en haere competerende jegens Jan Bapt. BERTEN volgens coopcontract van 27 maerte 1771.

Omschrijving 2: hofst. 9 gem. in *den Hipshouck* waarvan 6 gem. 2 lyn. onder swijnlande ende t'surplus onder t'selve Poperinge gebruykt bij Pieter LASOONE 2 gem. 1 lyn. 69 r. alwaer d'huysijnghe opstaen plus d'helft van 5 gem. 18 r. gars ende meersch gemene met Felix DELATRE.

Situering 2: O.: voorschreven landen; Z.: bosch vande heere van Reninghelst + t'lant vande disch van Watou; W.: *Swijnlantstraettien*; N.: bosch genaemt *de Koe*.

Omschrijving 3: 3 vierendeelen 23 roe saeylant

Situering 3: O.: bosch vande heere van Reninghelst; Z.: het volgende W.: *Swijnlantstraettien* N. disch van Watou.

Omschrijving 4: 7 vierendeelen en half saeylant

Situering 4: O.: hoirs Passchier DRUANT; Z.: bosch Jan Fransiscus VAN EECKE; N.: *Swijnlantstraettien* + voorgaende

Omschrijving 5: 4 lyn 40 r.

Situering 5: O.: hoirs Jan Fransiscus DIEDEMAN; Z.: bosch heere van Reninghelst; W.: vooschr. binnenplecke.

¹ by = door

Nr: 1778/2

Datum: 04-05-1778

Verkoper: Conelius CAULIER, fs. Philippus gewezen hooftman der prochie van Haerijnghe woonende tot Proven.

Koper: Jacobus Fransiscus. VAN MIDDELEM

Omschrijving: 2 gem. boschland

Opmerking: voorschr. VAN MIDDELEM is commen te overlijden daer inne te goeden ende erven Carolus ende Albertus VAN MIDDELEM.

... als in huywelicke hebbende Josephijne VAN MIDDELEM ende Mahieu als in huywelicke hebbende Marie VAN MIDDELEM.

Nr: 1779/1

Datum: 21-05-1779

Verkoper: stelt ende gebiet te koopen a la haulche² de meestbiedende vanweghen de kijnderen van Andries ROUSERE bij Marie Anne fia. Michiel LEBBE.

Koper 1: Barbara LEBBE

Omschrijving 1: 1 gem. 1 lyn 60 roe garslant in den *Lyssenthouck* met de oostersche woonste op half dobbel steenen vierstede³, het peert ende coest al ende hoppekeete ghebruikt door Joannes PROVO tot bamisse 1787.

Situering 1: O.: t' saeylant van Marie Constantia LEBBE wed. van d'heer DUVET; Z ende W.: t' gars ende hofstede van selve; N.: eerstvolgende partie.

Opmerking: dat de dreve loopende oostwaers van dese hofstede tot de *Westouterstraete* sal diene voor gemeene uytweg voor alle lande deser hofstede ende moet onderhouden wesen tot drie vierden door Marie Constantia LEBBE en tot t'resterende vierde d'helft door de kooper van deser eerste partie en de kooper van deser tweede partie de wederhelft.

Omschrijving 2: 1 gem. 57 roe garslant in den *Lyssenthouck* gebruikt door selven PROVO.

Situering 2: O.: t'hommelhof van Marie Const LEBBE Z.: voorgaende partie; W.: garslant van Marie Const. LEBBE; N.: d'hofstede van Nicolais DESAEGHER.

Koper 2: Pieter Jacobus QUAEGEBEUR

Omschrijving 3: 1 gem. 30 roe saeylant in den *Lyssenthouck* gebruikt door selven PROVO.

Situering 3: N. ende O.: saeylant van geseyden DESAEGHER; Z.: meersch van de selve; W.: d'acteurs van Charle LEBBE.

Koper 3: Pieter LEBBE

Omschrijving 4: 1 gem. 32 roe saeylant in den *Lyssenthouck* gebruikt door selven PROVO.

Situering 4: O.: hofstede Jan Fransiscus. DERUE DE LINDHOF *causa uxoris*; Z.: d'uytdreve hofstede joff. LEBBE; W.: selve hofstede; N.: meersch van DESAEGHER.

Koper 1: Barbara LEBBE

Omschrijving 5: 1 gem. 30 roe saeylant in den *Lyssenthouck* gebruikt door selven PROVO wat zuyd vanden *Leenemolen*.

Situering 5: O.: saeylant van Joannes MAVAUT met Pieter Jacobus QUAEGEBEUR; Z.: wijlent Andries LEBBE, fs. Pieter; W.: saeylant van Joannes MAVAUT; N.: t'gars van selve MAVAUT ende QUAEGEBEUR.

Koper 4: Eugenius ROUSERÉ

Omschrijving 6: 1 gem. 2 lyn 2 r. boomgaert ende garslant in den *Lyssenthouck* gebruikt door selven PROVO.

Situering 6: O.: *Westouterstraete*; Z.: Pieter Fransiscus LEBBE; W.: Jan Baptiste DEVOS; N.: t'lant van Jan Baptiste VERCAMER.

Omschrijving 7: t'derde van 1 gem. elstlandt gemeene over d'ander twee derden met de kijnderen van Ferdinand LEBBE gelegen inde *Wipperhouck*.

² à la haulche = bij opbod, bij 'hau'-geroep (à la hausse?)

³ vierstede = haard

Situering 7: O.: de *Boeschepestraete* ; Z.: d'acteurs van Albertus VANPEENE ende d'hoirs van Joannes Jacobus SCHERRIER; W.: wijlent Guilliame DEBERGH.

Nr: 1779/2

Datum: -1779

Verkoper: Rosa VERGHEYS, weduwe van Franciscus DECLERCQ erfgenaem van wijlent Pieter VERGHEYS, broer (+01 09 1770).

Hyacinthus VERGHEYS

Gekocht aan Wijlent Benedictus Franciscus DELANGHE. (1749).

Omschrijving: een behuysde en beplante hofstede onder de heerlijkheid van Mevrouw van Mesen.

Parochie: Westvleteren

Ligging: Oostswijnlande aen de herberghe genoemr de *Cauwe*.

Bemerking: het goed werd daerop vercocht aen Franciscus DECLERCQ ende jonckvrouwe Rosa VERGHEYS (25 11 1765)

En is zo nog gemeene ende onverdeelt tusschen Jan Baptiste VAN DEN BERGHE ende Rosalie DE LANGHE;

Joseph DELANGHE;

Franciscus Jacobus DEBOIS ende Regine DELANGHE;

Joannes Baptiste COENE ende Marie Françoise DELANGHE, de 4 kinderen van voornoemden Benedictus Franciscus DELANGHE; een deel keure van Veurne ende een deel keure van Mesen.

Situering 1: Hof, huysijnghe, stallijnghe ende voorder edificien⁴, opstaende ende boomgaerde rontsomme; streckende O.-W.; W.: saeylant Franchois SCHERRIER ende weduwe Mahieu SOETAERT; N.: tot half eene dreve; O. ende Z.: volgende.

Parochie 1: Mesen

Omschrijving 2: 4 gem. 52 r.

Situering 2: in gras ende saeylant en twee partijen gars; n.: dito SCHERRIER + vidua SOETAERT; O.: boomgaerde van selven; Z.: selven SCHERRIER, + volgende.

Omschrijving 3: 1 gem. 218 r.;

Situering 3: O.: + 2 partyen garslant streckende O. + W.: N. + boomgaerde; O.: hofstede; Z. saeylant van de voornoemden SCHERRIER.

Omschrijving 4: 3 gem. 209 r. + 50r.

Situering 4: item (streckende O. + W.), zuid aan de voorseyde hofstede; een reck⁵ gars; O. 'tvoorschreven gars; W. volgende saeylant, Z.: volghende gars; Z.: eene party garslant streckende als vooren.

Omschrijving 5: garslant; 216 r.; streckende O.-W.

Situering 5: N.: een deel; O.: voorschreven garslant van selven SCHERRIER; W. naevolghende.

Situering 6: 2 gem. 133 r.

[7 tot 10 = Oostswynlande]

Omschrijving 7: 291 r.

Situering 7: W.: aen het voorgaende saeylant; streckende Z. ende N.; N.: aen tvoorschreven hof; Z.: den voorschreven SCHERRIER; W.: tnaevolghende.

Omschrijving 8: 4 gem. 115 r.

Situering 8: W. aen tvoorgaende een grote partij saeylant in diversche recken, streckende Z. ende N.; Z.: gars dito SCHERRIER; ende vidua SOETAERT; W.: gars van de proost van Poperijnghe en de straete.

Omschrijving 9: 1 gem. 153 r.

Situering 9: Z.-W. daeraen voornoemde straete, daertusschen eene dreve, streckende O.-W.; O. de straete; Z. de dreve; W.: de boomgaert dheer BEKE, N. derve aldaer een huysen op staet en d'erve van de *Cauwe*.

Omschrijving 10: 1 gem. 280 r.

Situering 10: Noch noort; Z. gars happende voornoemden BEKE; N. ende O.: tlant van de proost.

⁴ edificie = gebouw

⁵ reck = smal stuk grond

[11 Keure van Veurne]

Omschrijving 11: 3 gem. 86 r.

Situering 11: Wat west een grote langhe partye, beyde syden Z.: aen tlant dito BEKE; W.: bosch VERSUPE; O.: voorgaende proost; N.: voorschreven hofstede.

Omschrijving 12: 2 gem. 59 r.

Situering 12: een party saeylant, streckende O.-W.; O. Daniel GRIBAU; Z. draeynede tot half een dreve; W. ende O.: draeyende de *vooroemde* straete en thof Pieter PEEL; N. de volgende.

Omschrijving 13: 2 gem. 50 r., eene grote partye saeylant.

Situering 13: streckende O.-W.; W.: de hofstede van de *voornoemden* PEEL, saeylant Daniel GRIBAU; N.: de volghende.

Omschrijving 14: 2 gem. 152 r., een partye saeylant.

Situering 14: streckende O.-W.; W.: de *voornoemde* straete; N.: weduwe HENBLE; O.: Daniel GRIBAU.

Alles samen 31 gem. 2 lijn. 84 r.

Kopers voor een deel Jan Baptiste VAN DEN BERGHE, *causa uxoris* ten sterfhuyse van de voorseyde Benedictus Franciscus DELANGHE, nl. 2 gem. 2 lijn. 87 r. = ¼ van 7 gem. 2 lijn. 48 r. in Oostswijnlant gemeene en onverdeelt.

Nr: 1779/3

Datum: 24-12-1779

Verkoper: Pieter Joannes PLAETEVOET, fs. Pieter Antoine woonende tot Westvleteren bij successie van Dorotheus Georgius PLAETEVOET oom paterneel.

Koper: Joannes Baptiste SCHOONAERT, fs. Joseph woonende tot Westvleteren

Omschrijving: een half gem. boschland met de taillie oudt vier jaeren

Situering: N ende O.: *Sieur* VANDAMME tot Dixmude; Z.: bij naere scherp⁶; W.: bosch vanden cooper gemene met Benedictus DEROO *Causa uxoris*.

Parochie: Westvleteren

Nr: 1779/4

Datum: 31-05-1779

Verkoper: Joseph Fransiscus DEHULSTER fs Jordanus Joseph ende Marie Francoise DEBEER fia Joseph zijne huysvrauwe woonende tot Watou.

Koper: Joseph DEBEER vader vande tweede comparante

Omschrijving: coornewyndmeulen op den grondt 68 roe in cheinse gehouden van Delphina DEHULSTER inclus meulenhuyus en roerende en draeyende wercken.

Omschrijving: 2 gem. 2 lyn 75 roe landts mackend t'vierde van 11 gem. 1 lijn. behuysde en beplante hofstedecken gemeene tot d'helft met den cooper ende over *tresterende* vierde met de suster vande tweede comparante par moeders doot.

Situering: O.: kijnd. Joannes *Philippus*. Benedictus PETYT ende *Sieur* Grimbalde VANRENIJNGHE mitsgaeders d'hoirs Mailliaert DEWILDE; Z.: PILLAERT; N.: d'erfgenaemen van Jan Jaecques BULTEEL.

Parochie: Watou

Eigendom 2: 3 gem. 2 lijn. boomgaert ende garslant; O. DEBEIR d'haeghe inclus; Z.: de waeterloop; W.: Franciscus TANT d'haeghe medegaende.

Eigendom 3: ½ gem. saeylant streckende O.-W.; N. + O. de Heer HEVE, N.: tlant van Pieter MASSELIS, 't sterfhuys van Florence d'YDEGEM; W. Jaecques MAZEMAN.

Eigendom 4: *de Haezebilck*, 8 lijn. Ongeveer 3 r., streckende O.-W.; O.-Z.: bosschen van de kinderen van Pieter CAESTRYCK; Z. happende wederwaert aen deselven happe ghecocht door Pieter VAN DEN AMEELE, *junior*; W.-N.: selven happe Jaecques BERVOET ende Jaecques MAZEMAN; W.: MAZEMAN; N.: half waeterloop daerover het bossch van *jonckvrauwe* ende weduwe en de kinderen TANT tot Watou.

Samen 11 gem. 97 r. in plaats van 11 gem. een lijn.

⁶ bij naere scherp = bijna op een punt

Nr: 1779/5

Datum: 16-10-1779

Verkoper: Joseph Romanus DEBYSER, fs. Jacobus bij procuratie over Pieter Joannes DELBAERE synne swaeger⁷

Koper: Jacobus MEESSEMAN

Omschrijving: drie vierendeelen saeylant gelegen in den *hamhouck* gebruykt door Jacobus MEESSEMAN.

Nr: 1780/1

Datum: 13-09-1780

Verkoper: Joseph DEWAELE

Koper: Pieter DUMON

Omschrijving: 5 lyn. lants met twee woonsten

Parochie: Onze Lieve Vrouw Poperinge

Nr: 1780/2

Datum: 28-07-1780

Verkoper: Jacobus Leonardus QUAEGEBEUR, fs. Jan bij Dorothea ROUSERE jongman bij competente elde⁸.

Koper: Marie Catherine VERMEERSCH, weduwe van Jacobus LEBBE, fs. Jacques

Omschrijving: 8 gem. 1 lyn. 49 r. saeyland

Situering: in den *Lyssenthouck* ende *Wipperhouck*

Nr: 1780/3

Datum: 08-02-1780

Verkoper: Fransiscus Ignatius HUYGHE, fs. Pieter Joannes jongman

Koper: Judocus NEUVILLE

Omschrijving: 2 lyn. vlogelandt

Situering: O.: Jacobus DELANGHE; Z.: Antoine KERCKHOVE W ende van N. *den Castanjebilck* proprieteit van de kinderen d'heer Jan Gregoire VAN DEN GOESTEENE noch N. 'tlandt van d'hofstede vande heere van 't Couthof.

Parochie: Onze Lieve Vrouwe van Poperinge

Getuyghen: Jaobus COSTENOBEL ende Jacobus STAVEL

Nr: 1780/4

Datum: 16-05-1780

Verkoper: Anne Catherine DEBEIR, fia. Joseph jongedochter soo sij doet als eyghen suster van Marie Fransiscuse DEBEIR, fia. Joseph in huwelijk met Joseph Fransiscus DEHULSTER.

Koper: Joseph DEBEIR vader van voornoemde

Omschrijving: 2 gem. 2 lyn. 75 r. lant gemene ende onverdeelt tot d'helft met Joseph DEBEIR en over 't resterende vierde met den comparante.

Bemerking: Er is prake van 'naerhede'⁹, tegenover haer vader

⁷ swaeger = schoonbroeder

⁸ elde = leeftijd, 'ouderdom'; in die tijd zal de volwassenheid wel 24 jaar geweest zijn

⁹ naerhede = *Het na aan iemand verwant zijn, nauwe verwantschap* (MNdl)

Nr: 1780/5

Datum: 02-11-1780

Verkoper: Joanna Augustine MATHEWE, fia. Thomas weduwe van Salomon Winocus Carolus MULS, weduwnaer van Marie Jacoba TERLYNCK wonende op de prochie van Haeringhe.

Koper: Carolus Bertinus BILLIAU

Omschrijving: 2 gem. boschlandt

Situering: wat oost vande herberge *de gaepaerde* abboutterende van O: het bosch naer d'heer Fransiscus HANCX ende Jacobus Melchior LANTSWEERT *causa uxoris*; Z.: de *Gaepaertstraete*; W ende N.: 'tbosch genaemt *t'vogelkensleen* competerende de gravinne van Watou.

Parochie: St.-Bertinus

Nr: 1780/6

Datum: 27-10-1780

Verkoper: Catharina INGELAND weduwe van Charles TOP ende Mattheus TOP, fs. Charles voornoemd.

Koper: Pieter Andries GAILLIAERDE in huywelijk met Marie Joanna TOP gecocht jegens d'eerste comparante d'helft ende jegens den tweeden comparant een derde in dander helft.

Omschrijving: 3 gem. 1 lyn. 64 r. zaeylandt ende meersch verdeelt tot een gelijke derde van d'helft met Joanna SANCTORUM *causa uxoris* en over het resterende zesde met den cooper ter cauzen van syne huysvrauwe in twee partien.

Situering 1: eerste partie O.: de vloge van Joanna Theresia LEBBE, t'zaeylandt van Ignaes TOP ende de kijnderen van Fransiscus MARKEY; Z.: tot half ene dreve daerover t'landt van Jan SCHAVER; W.: t'bosch van het sterfhuys van d'heer CHEYS; N.: t'bosch van Janeken MAZEMAN de COUTHOVE ende t'gonne van Jan Baptiste QUAEGBEUR.

Situering 2: O: het *Swynlandtstraejen* van; Z.: den huyspleck van voornoemden TOP haeghe inclus; W.: meersch van den selven TOP; N.: vloghe van d'heer DERUE *causa uxoris* gebruikt door den selven TOP.

Nr: 1782/1

Datum: 13-06-1782

Verkoper: Marie Magdalena Francoise IMMELOOT dochter van Fransiscus Jacques, geselnede van Johan Henderyck DELA CROIX woonenden tot Poperinge uyt crachte van procuratie van haeren man gepasseert voor notaris ende getuigen tot St.-Petersborgh den eersten october 1772.

Koper: Joannes LEBBE, fs. Jacobus wonende tot Elverdinge

Omschrijving: 9 gem. landts maekende eene hofstedecken gelegen in den hipshouck in cheinse gebruyckt bij Pieter LASOONE.

Situering: O.: Felix DELATRE van; Z.: Josephus DEBAENST tot steenvoorde van W.: noch Felix DELATRE ende den disch van Watou van N: Phillipus VAN GOESTEENE.

Opmerking: de goederen aen de vercoopege toegekommen bij der dootd van vrouw Marie Christine Charlotte ROUSSAERT haere moeder.

Getuigen: Joannes Jacobus GHELEIN en Joseph VANHOUTTE

Nr: 1782/2

Datum: 19-02-1782

Verkoper: Pieter ROUSEREZ, brauwer herbergier;

Jacobus ROUSEREZ coopman tot Belle;

Joannes ROUSEREZ coopman tot Brugge;

Eugenius ROUSEREZ, bejaerden jonghman woonende tot Rexpoede;

Carolus ROUSEREZ, jonghman tot Belle;

Therese ROUSEREZ jongedochter tot Belle: de vijf soonen ende dochter van wijlent Andries gewonnen in tweeden huywelijk bij Marie Anne LEBBE.

Koper: Joannes Baptiste DECHERF woonende tot Poperinge

Omschrijving: 1 gem. 2 lyn. 25 r. lants

Situering: O.: d'hoirs Pieter DESODT van; Z.: t'bosch genaemt *De lovie* van; W.: de kijnderen Jacobus LANGHE van; N.: *de Clijtestraete*.

Parochie: Proven

2^e deel

Omschrijving a: 4 gem. 44 r., gars geconverteert in saeylant

Situering a: O.: joncker Felix DE LATTRE; Z.: Josephus DEBAENST tot Steenvoorde; W.: noch denselven Joncker ende disch van Watou; N.: Louis VAN DE GOESTEENE.

Omschrijving b: 2 lijnen 83 r., meersch *tmarasch*, geconverteert in saeylant

Situering b: O.: dito Felix DELATTRE; N.: VAN DE GEOESTEENE

Omschrijving c: 1 gem. 1 lijn. 70 r., vloghelant, deel van 807 r., rest Jacques BERVOET

Situering c: O.: disch van Watou; Z. DEBAENST; W.: BERVOET; N.: Felix DELATTRE

Deel van 9 gem. = 2 gem. 1 lijn. 3 r. in de **hipshoek**.

Situering: O.: vloghe van de weduwe van Jan VAN RENYNGHE; Z.: D'HONGEHER tot Boesijnghe, + Pieter VANDEN AMEELE; N. Louis VANDENBROUCKE, Joannes VERHAEGHE ende jonckr DE VOXVRYE.

Koper: Joannes LEBBE

Nr: 1782/3

Datum: 30-03-1782

Verkoper: Jacoba FERYN

Koper: Albertus BESCHUYT tot Krombeke jegens synne moeder

Omschrijving: 1 gem. 8 r. Lants

Parochie: Krombeke

Nr: 1782/4

Datum: 30-03-1782

Verkoper: Carolus Ludovicus MAHIEU burghmeester der heerlijkhe van den hoflande woonende tot Westvleteren ende Philipine Albertine VANDENBERGHE synne huysvrouw; Jacobus Norbertus VANDENBERGHE bailliu des prochien ende heerlicheden van Zuit ende Noordschoote aldaer woonende.

Eugenius VANDENBERGHE woonende tot Reninge.

Jacobus VERSCHAVE advocaet woonende tot Ipre ende Angela filia Jacobus Alexander BERTRAM synne huysvrouw.

Jacobus Robertus DRUANT griffier der prochie ende heerliche van Reningelst ende Alberthine Catherine VANDENBERGHE synne huysvrouw.

Pieter Jacobus BATAILLIE woonende tot Watou en Eugenius Victor BATAILLIE bailliu der prochie ende heerliche van Crombeque wonende tot Reninge en Carolus ROELS woonende tot Brugge ende Eugenia BATAILLIE synne huysvrouw. De drie minderjarige weezekijnderen van Alexander Leopoldus BATAILLIE bij Rosa Bregitta VERROU.

Ignatius VANDENBERGHE tot westvleteren.

Jacobus VANDENBERGHE coopman tot Rousbrughe.

Michiel Jacobus VANDENBOOGAERDE tot Rousbrughe ende Marie Therese VANDENBERGHE filia Josephus Ignatius synne huysvrouw.

Dorothea VANDENBERGHE jongedochter woonende tot Westvleteren.

Joannes Baptiste BERTRAM schepen tot Nieuipoort.

Koper: Paulus VILEYN griffier der prochie van Westvleteren voor hem ofte command Albert BESCHUYDT.

Omschrijving: 1 gem. 8 r. saeylant

Situering: O.: de beke daer de prochien van Krombeke ende Westvleteren schieden; Z.: t'bosch vanW.: de *kerselaerstraete*; N.: t'bosch van Michiel LEBBE ende Pieter Joannes BOONEFAES.

Opmerking: daer de herberghe *de leeuwercke* op staet

Parochie: Krombeke

Nr: 1782/5

Datum: 13-03-1782

Notaris: Pieter Fransiscus DEBAENST tot Poperinge

Verkoper: Josephus DEBEIR, fs. Cornelis woonende tot Watou

Koper: Anna Catharina DEBEIR synne meerderjaerige dochter

Omschrijving: mobilaire¹⁰ ende huyscatheylijke goederen

Parochie: Watou

Nr: 1783/1

Datum: 10-01-1783

Notaris: Fransiscus Dominicus SMAGGHE tot Rousbrugghe

Verkoper: Mary Therese RABOUT ende Joannes Fransiscus BOURRY, fs. Fransiscus werkman tot Westvleteren haeren man. Ignatius DERUDDER lantsman tot Westvleteren ende Mary Therese BOURY synne huysvrouw. Pieter VERBRUGGHE getrouwt man woonende tot Oostvleteren, Ignatius VERBRUGGHE jongman tot Westvleteren. Pieter VANDOORNE getrouwt man woonende tot Poperinge ende Marie Therese VERBRUGGHE synne huysvrouw. Ignatius DERYCKE lantsman tot Westvleteren als vader ende vooght over syne vier minderjaerige kinderen gewonnen bij Anne Therese BOURY.

Koper: Pieter PEPERSTRAETE getrouwt man woonende op de prochie van Westvleteren ten behoeve van Jacobus Fransiscus MERSSEMAN (handtekening MEERSEMAN).

Omschrijving: behuyst hofplexken groot 1 gem. 63 r. gebruyckt door Jan Baptiste PERSYN ende de woonste door Leopoldus WOLLAERT.

Situering: O.: de *vette coolputdreve*; Z.: Joannes MAZEMAN half dijk; W ende N.: de voornoemde MAZEMAN DE COUTHOVE.

Opmerking: de drie kinderen Verbrugghe van Joannes bij wijlent Pietermelle BOURY.

Parochie: Westvleteren

Nr: 1783/2 [beschadigde akte]

Datum: 21-08-1783

Notaris: Pieter Fransiscus DEBAENST tot Poperinge

Verkoper: Joseph Maximiliaen WORM ende Sabine Louise Eulalie ROUVROY syne huysvrouw

Koper: Jacobus BAES

Omschrijving: drie gem. 20 r. elstlant.... Genaemtcoevoet.

Situering;; W.: t'bosch van sieur Nicolais; Z.: t'bosch van den ... Ste Berten ende d'hoirs van Philippus MASSELIS O ende N.: den *grooten coevoet*.

Opmerking: de gezeyde Sabine Louise Eulalie ROUVROY toegekommen ende vervallen bij der doodt vand'heer Jan Baptiste CHEYS overleden binnen deser stadt conforme den staet ende verdeel van goede t'syne sterfhuyse gemaekt den 28 maerte 1781.

Parochie: Westvleteren

Nr: 1783/3

Datum: 10-01-1783 [beschadigde akte]

Verkoper: Jacobus DESAEGHER over Carolus Bertinus BILLIAU, fs. Jacobus.

Koper: Dominicus Benedictus LELIEGEOIS over Pieter Francois LEPOUTRE waeghenmaeker.

Omschrijving: 2 gem. lants voortijds bosch met een woonhuys gebruyckt door den verkoper tot baefmesse 1791.

Situering: wat oost van d'herberghe *de gaepaerde* O.: het bosch van de disch(?) ... naer d'heer Fransiscus HANCX ende Jacobus Melchior LANTSWEERT causa uxoris; Z.: de *Gaepaertstraete*; W. ende N.: t'bosch genaemt *voghelkensleen* competerende aen de gravinne van Watou.

Parochie: St.Bertinus

¹⁰ mobilaire = verplaatsbare

Nr: 1784/1

Datum: 13-12-1784

Notaris: Pieter Fransiscus DEBAENST tot Poperinge

Verkoper: Marie Catherine CANDAELE, fia. Pieter weduwe van Pieter Jacobus Francois DEBYSER;

Pieter Francois, Joannes Baptiste ende Jacobus Ludovicus DEBYSER:

Fransiscus MATON ende Anne Marie DEBYSER syne huysvrauwe Jacobus TERRY;

ende Marie Cathelijne DEBYSER syne huysvrauwe Baptiste DECAESTEKER;

ende Brigitte Clare DEBYSER syne huysvrauwe Pieter Jacobus DEBYSER, oom ende vooght paterneel van.

Ferdinandus Josephus ende Michiel Laurentius DEBYSER beide nogh minderjaerigh de acht kijnderen van Pieter Jacobus Francois DEBYSER gewonnen bij Marie Catherine CANDAELE.

Koper: Pieter OUGSTLANDT, fs. Antoine

Omschrijving: een behuyst ende beplant hofstedecken groot 7 gem. 2 lyn. 48 r. gebruyckt door den eersten comparant.

Situering: O.: d'hofstede van Pieter Francois DEBAENST; Z.: de volgende partie

Parochie: Westvleteren

Nr: 1784/2

Datum: 14-05-1784

Verkoper: Jacobus Andries, Pieter Joannes ende Joannes Bartholomeus de drie kijnderen van wijlent Jacobus GONTIER bij Marie Cecilia MOSTAERT;

Pieter Ferdinandus VANDENAMEELE benevens Catharine Therese MOSTAERT syne huysvrauwe ende zich sterckmaeckende.

over Cornelis Andries MOSTAERT synen swaegher,

Jacoba Therese LEUPE weduwe Joannes Ferdinandus DEPUYDT zo over haer eyghen als over haere minderjaerighe kijnderen, Joannes Baptiste DEHEEGHER ende Marie Therese Constantia LEUPE syne huysvrauwe.

Voors Pieter Jacobus MOSTAERT over sigh selven als als in de qualiteyt van vooght over;

Pieter Joannes den soone van wijlent Joannes Ignatius MOSTAERT gewonnen met Joanne Therese DELBOO, voorts als vooght paterneel.

ende Joannes Fransiscus ROUSERE, vooght materneel over.

Pieter Ferdinandus, Fransiscus Benedictus, Philippus Ignatius ende Pieter Josephus oock de vier wesen van Joannes Ignatius MOSTAERT t'synen tweeden huywelijckebij Pieternelle Therese fia. Jan Francois ROUSERE,

nogh als vaeder ende vooght legitimum van Joannes Fransiscus, Fransiscus Ignatius ende Anne Therese syne drie minderjaerighe kijnderen in tweeden huywelijck gewonnen met Anne Catherine Barbara LEUPE;

ten voorderen Jacoba Clara CORDENIER weduwe van Joannes Andries LEUPE d'oude;

ende Joannes Andries LEUPE met Joannes Baptiste DEHEEGHER soo over hun eygen als agierende over de minderjaerighe kijnderen soo van eersten als van tweeden huywelijcke vanden voornomde Joannes Andries LEUPE d'oude

Koper: Jacques BERVOET, fs. Jacques

Omschrijving: boschlandt 2 lyn. 60 r. genaemt *de ackerputten.*, deel van meerdere partye in Westswynlande.

Situering: O.: den cooper Z:t'hofstedecken vande kijnderen POLLEY; W.: de *Duyvinnedreve* N. de wedersplete competerende aen den cooper.

Opmerking: de vercoopers als moederlijke erfgenaemen ten sterfhuyse van Jacoba Therese, fia. Pieter Jacobus VANDROMME.

Nr: 1784/3

Datum: 23-11-1762

Verkoper: Jan Baptiste DESMADRYL, notaris tot Ypre, machtig bij procuratie over Simoen Jacobus VAN DE WAETER, fs. Simoen Jacobus in huywelick hebbende Joanna Francoise GODDERIS, fia. Romanus woonende tot Bulscamp; item Pieter Jacobus VAN SIMORTIOR, fs. Joannes Baptiste in huywelick hebbende Isabelle Rosa GODDERIS, fia. Romanus woonende op de prochie van Houthem ende Ludovicus Bartholomeus GODDERIS, fs. Pieter woonende op de prochie van Bulscamp hoirs ten sterfhuyse van Anastatia GODDERIS, fia. Andries hunne moeye.

Koper: Pieter Fransiscus WALLAER, fs. Joannes weduwaere ende blijver ten sterfhuyse van Anastatia GODDERIS woonende op de prochie van Westvleteren.

Omschrijving: drie vierendeelen garsland

Situering; N.: de *Donckerdreve*; O.: t'landt d'hoirs Maerten DEHEEGHER modo Mary DEHEEGHER; Z.: de heere van Swynlandt; W.: Jan Baptiste HOVE.

Parochie: Westvleteren

Omschrijving: 50 r. zaylandt

Situering: O; W ende N.: t'landt van sieur VERGHUYS tot Ypre; Z.: Mary DEHEEGHER.

Parochie: Westvleteren

Getuigen: Jospehus Livinus SPEELMAN en Joannes Petrus SPEELMAN

Nr: 1785/1

Datum: 30-9-1785

Verkoper: Jacobus Ludovicus Josephus VANDEGOESTEENE, fs. Jaecques ende Marie Henriette VASTENHAVEN syne huysvrauwe. Jacques MAZEMAN DE COUTHOVE ende vrouwe Marie Clare VANDEGOESTEENE als erfgenaemen ten sterfhuyse van Petrus Josephus VANDEGOESTEENE hunnen broeder.

Koper: Pieter DEGRAVE, fs. Pieter

Omschrijving: eene partie meerschlandt groot 1 gem. 58 r. onder westswynlande.

Situering: O.: t'zaeylandt ende bosch van Pieter TOP; Z.: t'meersch van Joannes ROUSERE; noch Z. ende; W.: de vloghe van dito ROUSERE; noch W.: tot half eenen waterloop daerover t'bosch van VANDERBOWEDE; N.: t'bosch van BOLLAERD tot Steenvoorde.

Nr: 1786/1

Datum: 17-07-1786

Verkoper: Ignatius Blasius TOP ende Jenoviva Constantia VERMEULEN syne huysvrauwe

Koper: Philippus Benedictus Judocus Josephus VAN RENYNGHE.

Omschrijving 1: 14 gem. 64 r. lants hofstede gars saeylant ende meersch competerende aen den eersten comparant ten dele bij successie van Jacob TOP ende Marie Francoise OLLEVIER, synnen vader ende moeder alvooren 7 gem. 36 r. garslant aldaer d'huijsijnghe scheure staelijnghe op staen.

Situering 1: O ende Z.: het *Zwynlantsraetken*; W.: de *Duyvinnedreve*; N.: Benedictus VAN RENYNGHE.

Omschrijving 2: vijf deelen van sesse van 3 gem. en half 14 r. saeylant ende meersch door den eerste comparant geacquireert¹¹ bij koope jegens Pieter Andries GAILLIAERDE ende Joanna TOP over t'surplus met Joannes SANCTORUM in twee partijen eerst 2 gem. 43 r.

Situering 2: O.: de vloghe van Joanne Therese LEBBE, t'saeylant van Ignatius TOP ende de kijnderen van Fransiscus MARKEY; Z.: tot half dreve daerover t'lant van Jan SCHARLIER; W.: t'bosch van Jan Baptiste CHEYS; N.: t'bosch van MAZEMAN DE COUTHOVE.

Omschrijving 3: tweede partie is groot 1 gem. 1 lyn. 31 r. meersch ende saeylant

Situering 3: O.: het *Zwynlantstraetken*; Z.: den huyspleck van voornoemden TOP haeghe exclus; W.: den meersch vanden selven TOP; N.: de vloghe van den heer bailliu.

Omschrijving 4: item 3 gem. 1 lyn. 64 r. saeylant ende meersch

Situering 4: N ende O.: eene meersch; Z.: Joannes DERUDDER; W.: Pieter Joannes BONTE.

Omschrijving 5: item 3 gem. 1 lyn. 64 r. saeylant

Situering 5: O Z ende W.: Fransiscus MARKEY; N.: Fransiscus QUAEGEBEUR.

¹¹ gheacquireert = bekomen

Nr: 1786/2

Datum: 27-04-1786

Verkoper: Guille LIGNEEL over Jacques Atanasius ROUVROI advocaet tot Atrecht

Koper: Pieter Fransiscus DEBAENST

Omschrijving: 3 gem. en half boschlant onder oostzwynlande

Situering: O.: t'bosch genaemt *den keirsgieter*; en tsaeylant van joncker ROUSHOVE; Z.: *den spaignen* beke W ende; N.: t'bosch genaemt de langhe smalle proprieteijt dhr. PETYT causa uxoris.

Nr: 1786/3

Datum: 04-11-1785

Verkoper: Ferdinandus BERNOLET, clercq der venditien deser stede

Koper: Joannes Baptiste DE CHERF

Omschrijving: 75 r. boschlandt

Situering: O.: het *Gaepaertstraetjen*; Z.: Regina Pieternelle DEBAENST;

W.: DEHULSTER; N.: voornoemden DE CHERF.

Omschrijving: 4 lyn. 77 r. saeylandt

Opmerking: laege en wederlaege

Getuigen: Frederyck HEUGHEBAERT en Pieter Joseph DEBAENST

Nr: 1786/4

Datum: 27-10-1786

Verkoper: Joannes VANDENBERGHE, koster vande O.-L.-Vrouwe kerke binnen Poperinge;

Ferdinandus *PIJNS* ende Isabella Cecilia VANDENBERGHE;

Philippus DE LA FONTEYNE ende Marie Joanne VANDENBERGHE.

Koper: Joannes Fransiscus MOSTAERT, fs. Jacob

Omschrijving 1: 2 lyn. 80 r. garslant

Situering 1: O.: de wedersplete competerende Pieter Ludovicus VANDENBROUCKE; Z.: het garslant vanden cooper; W.: de vloghe van Nicolais QUAEGBEUR *junior* d'haeghe incluyt; N.: het saeylant vande kijnderen Andries MASSELIS d'haeghe incluyt.

Omschrijving 2: voorts 1 gem. 27 r. saeylant

Situering 2: O.: over halfdijck t'lant van kijnderen MASSELIS ende vloghe vande voornoemde QUAEGBEUR dijck incluyt; Z.: t'lant van de kijnderen Joannes Andries LEUPE; N.: de *Wulfhullestraete*.

Opmerking: beyde partijen gebruykt door de weduwe van Jacques LABAERE

Nr: 1787/1

Datum: 03-08-1787

Verkoper: Jan Francois DANNEEL ende Genovive MAES

Koper: Pieter Francois RYSPPOORT lantsman

Omschrijving: 2 gem. en half saeylant synde uytgerunt¹² bosch

Situering: O.: t'lant van notaris BOLLAERT; Z.: de *Bohemenstraete*; W.: den cooper;

N.: d'heer DELANGHE.

Opmerking: welke parti den cooper in cheinse genomen hadde jegens de moeder van den eersten comparant voor 29 jaeren.

Nr: 1788/1

Datum: 01-08-1788

Verkoper: Eugenius Perpetius TANDT, fs. Joannes Fransiscus advocaet vanden raede in Vlaenderen

Koper: Michiel Joannes MASSELIS woonende op de prochie van Watou

Omschrijving: beplant en behuyst hofstedeken groot 11 gem. bewoont ende gebruyckt door Pieter CANELE

Situering: O.: de bosschen van joncker MAZEMAN DE COUTHOVE; Z.: Joannes LEBBE; N.: Joseph DEBEIR.

Parochie: Watou

¹² uytgerunt = ontbost

Nr: 1788/2

Datum: 29-04-1788

Verkoper: Joannes DEHONGERE inwoonder der prochie van Boesynghe

Koper: Carolus BRUYNAERS woonende onder de jurisdictie van Poperinge

Omschrijving: 2 gem. 25 r. lants wesende bosch

Situering: W.: hofstedeken hoirs Jan PETIT; N.: t'saeylant vande selven ende t'bosch van Louis VANRENIJNGHE; Z.: het bosch vande kinderen CAEYSEELE; W.: d'heer Passchier DRUANT; N.: het elst vande weduwe Carel ROOHAERT.

Opmerking: door den vercooper geaquireert bij coope over de moederlijke hoirs ten sterfhuyse van Marie Anne BAUWENS huysvrauwe van Berten DELANGHE volgens den erfbrief in daten 9 april 1764.

Parochie: O.-L.-Vrouw Poperinge bijde *Zantputten*

Nr: 1788/3

Datum: 31-01-1788

Verkoper: Pieter Francois LEPOUTRE meester waegenmaeker woonende binnen dese stadt.

Koper: Josephus DECOCK landsman onder de jurisdictie van Poperinge.

Omschrijving: 2 gem. lands eertijds bosch ende alsnu saeyland met een huys door den cooper gebruyckt sonder pacht.

Situering: O.: t'bosch *Vogelkensleen* naer d'heer Francois HANEX ende Jacobus Melchior LANTSWEERT *causa uxoris*; Z.: de *Gaepaertstraete* W ende; N.: t'bosch genaemt *Vogelkensleen* competerende mevrauwe de graevinne van Watou.

Parochie: Sint Bertinus Poperinge

Nr: 1789/1

Datum: 11-08-1789

Verkoper: Joannes Baptiste BERTEN schepen der stede ende jurisdictie van Poperinge als aangestelden curateur ter boedel van Pieter Joannes TANDT gewezen greffier der prochie ende graefschap Watou.

Koper: Carolus ROSSEEL woonende tot Watou

Omschrijving: 1 gem. boschlant

Situering:: Z.: de Gaepaertdreve; W.: hoirs d'heer LANTSWEERT; N.: de *Duyvinnedreve*.

Parochie: Watou

Nr: 1789/2

Datum: 28-02-1789

Verkoper: Pieter ROOMS, fs. Pieter Fransiscus ende Joannes Clare POLLEY, fia. Jan Baptiste syne huysvrauwe.

Koper: Jacobus DEROO, fs. Pieter

Omschrijving: 2 gem. 1 lyn. 36 r. zaeylandt begrepen wat meersch ende vloghe gebruykt door den vercooper.

Situering: O ende N.: 'tzaeylandt ende hofstede gebruykt door Ignatius TOP; Z.: de vloghe van Joannes BONTE; W.: de boschen van Jacobus BERVOET.

Opmerking: 't selve land aen svercoopers huysvrauwe competeerde uyt den hoofde van haere ouders ende haer toegedeelt bij den staet van goede gemaekt ten sterfhuyse van Cecilia Therese VERHILLE haeren moeder gesloten den 7^{de} mey 1787.

Nr: 1789/3

Datum: 03-12-1788

Verkoper: Eugenius TANDT advocaet van den Raede van Vlaenderen woonende binnen de prochie van Watou machtig bij procuratie over Charle Emanuel D'AUXY, grave van Watou, heere van Neuville woonende tot Mons lande van Henegau.

Koper: Pieter Joannes FROMANT backer van style woonende ter platse van Watou

Omschrijving: 4 gem. boschland

Situering: O.: tland dheer BOUTEN; W.: dheer BOLLAERT N: tland van joeffrauwe DE HULSTER.

Parochie: Watou

Nr: 1789/4

Datum: 3-12-1788

Verkoper: Eugenius TANDT advocaat van den Raede van Vlaenderen woonende binnen de prochie van Watou machtig bij procuratie over Charle Emanuel D'AUXY grave van Watou, heere van Neuville woonende tot Mons lande van Henegau.

Koper: Pieter Joannes FROMANT backer van style woonende ter platse van Watou

Omschrijving: 2 gem. boschland

Situering: O.: tland dheer BOUTEN; W.: dheer BOLLAERT N: tland van joeffrauwe DE HULSTER.

Parochie: Watou

Nr: 1790/1

Datum: 20-03-1787

Verkoper: Joannes Michiel FLAHAUW landsman woonende boinnen de prochie van Westvleteren benefens Marie Jacoba BUTAEYE, fia. Carolus syne huysvrauwe voorts Benedictus VRAMMOUT landsman op Stavele;

item Cornelis VRAMMOUT landsman woonende binnen de prochie van Terdegem.

Voorts den eersten comparant styfvader ende Pieter Jacobus VRAMMOUT landsman op Krombeke vooght paterneel over de vier minderjaerige kijnderen naergelaten bij Paulus VRAMMOUT gewonnen bij de voorenbenamde Marie Jacoba BUTAEYE thaeren eerste huywelicke.

Koper: Cornillie Jacoba DEZEURE weduwe van Jacobus DUBOIS woonende binnen de prochie van Krombeke voor haer ende twee haeren kijnderen tot elck dhelft.

Omschrijving: 1 gem. 1 lyn. 84 r. boschland

Situering: O.: de beke daer Krombeke ende Westvleteren scheed; Z.: 't gars met dd'herberghe de leeuwercke; W.: de straete; N.: 't bosch van Joannes Baptiste MALBRANCKE ende de kerke ofte disch van Krombeke.

Opmerking: vercocht a la haulche par overslagh gedaen binnen de prochie van Krombeke den sesden desen maend. – Ter executie van diere gheadmitteert bij Hooge ende Mogende Heeren van den Raede van Vlaenderen: Pieter Albertus LIEFOOGHE, openbaer notaris Casselrye van Veurne, residerende tot Stavele.

Getuigen: Pieter Jacobus BUTAEYE brouwer en herbergier inselve Krombeke ende Carel Ignaes BUTAEYE landsman op Westvleteren.

Parochie: Krombeke

Nr: 1790/2

Datum: 20-10-1787

Verkoper: Pieter DEBACKER woonende op de prochie van Westvleteren ende Jacoba DEBERGH synen huysvrauwe.

Koper: Henderyck Fransiscus BORRY jongman woonende binnen de prochie van Westvleteren.

Omschrijving: behuyst en beplant hofstedeken groot in 'tgeheele 2 lyn. 25 r. lands tegenwoordig door den vercooper gebruykt.

Situering: O.: de *Kallestraete*; Z.: zaeyland ende bosch Pieter Louis VANDENBROUCKE tot Poperinge W ende; N.: 't bosch van dheer LANSWEERT tot Ieper.

Opmerking: aen svercoopers huysvrauwe competerende bij deele ten sterfhuyse van haeren moeder.

Parochie: Westvleteren

Nr: 1792/1

Datum: 09-01-1793

Verkoper: Marie Joanne PETERINCK jongedochter bij competente elde woonende binnen de stad Veurne.

Koper: Pieter Francois MAIEUR deelsman van Veurne woonende tot Oostvleteren ende Marie Therese VANMIDDELEM weduwe van Pieter Jacobus MAIEUR overleden greffier van Oostvleteren synen moeder.

Omschrijving: 2 gem. 7 r. boschland

Parochie: Westvleteren

Omschrijving: 4 lyn. 47 r. ende 1 lyn. 60 r. lands

Situering: W.: 'telst vande gilde van standvastigheyd¹³ binnen Westvleteren; O.: *t'marialand*; Z.: de pootynge¹⁴ vande prinsesse van Ysegem.

Omschrijving: 2 lyn. 20 r. boschland

Situering: O.: *den admorael*¹⁵; Z.: de presbeterie¹⁶ van Westvleteren;; W.:den disch van aldaer; N.: de vlooge competerende de prinsesse van Yzegem.

Parochie: Westvleteren

Omschrijving: 2 lyn. boschland

Situering: O.: 'tgars Maerten DHEEGER modo mijnheer VANDAELE tot Dixmuyde;
Z.: den heer canonymck COENE ; W.: de *Kallestraete*; N.: den heere VANMARIEVOORDE.

Opmerking: competerende aen vercoopege bij deele ten sterfhuyse van Joannes Baptiste PETERINCK (PEUTEVINCK?) overleden pastor der prochie van Westvleteren, haeren oom paterneel

Parochie: Westvleteren

Nr: 1792/2

Datum: 12-12-1795

Verkoper: Anthonius Jacobus PLEYN deelsman prijer ende landmeter der stede ende casselrie van Veurne en greffier der prochie van Westvleteren als machtig over Jan DEWREE dict¹⁷ VERANNEMAN ende Josepha DE SCHINCKELE syne geselnede woonende binnen de stad Brugge.

Koper: Joseph DEVROE woonende binnen de stad Ipre

Omschrijving: 1 gem. 1 lyn. 12 r. boschlandt genaemt *den fichauw*¹⁸

Situering: O.: 'tbosch Jacobus DE MOLDER; Z.: 'tbosch genaemt *den grooten fichauw*; W.: 'tbosch genaemt *de mollestuine*; N.: 'tbosch competerende de geestelijke dochters PERSIJN.

Omschrijving: 1 gem. 1 lyn. 13 r. boschland

Situering: O.: de *Torre* of *Swijnlandstraete*; Z.: 'tbosch van jouffrauwe PETRIJNCK;
W.: de *Callestraete*; N.: d'erfgenaemen van mevrauwe DE MONTAGNE.

Opmerking: Vercocht par overslagh binnen de prochie van Westvleteren in dherberghe de *Cruijsstraete* den 26 novembre 1795.

Opmerking: competerende aen svercoopers mandants huysvrauwe bij deele ten sterfhuyse van haere ouders. Ter executie in den Raede van Vlaenderen Ludovicus Franciscus DEMOOR openbaer notaris residerende tot Crombeke.

Parochie: Westvleteren

Annex

Omschrijving: 2 gem. 25 r. boschlant

Koper: Joseph DEVROE tot Ypre

Bemerking: Schepenen: Phillips BAES, Eugenius SCHREVEL

Parochie: Westvleteren

Nr: 1793/1

Datum: 04-03-1793

Verkoper: Joannes Baptiste DEVOS presbyter cappelaen der prochie van Rexpoede;
Franciscus Xaverius BOLLAERT priester cappelaen ter plaetse vanden Abeele prochie van Boesschepe beyden woonende binnen de stad Poperinge;
Jan Baptiste BOLLAERT ende Marie Barbara VERSCHAEVE syne huysvrauwe;
Marie Catharine BOLLAERT jonge dochter bij competente elde;
voorts Ambrosius COEVOET;
Pieter Jacobus ROUSERE;

¹³ De gilde van de standvastigheid moet dus een confrerie of gilde geweest zijn in Westvleteren.

¹⁴ pootjnghe = het poten of aanplanten van jonge bomen

¹⁵ admorael = geen bekend woord in het Nederlands. Admiraal?

¹⁶ presbyterie = pastorie

¹⁷ dict = genoemd

¹⁸ fichau = fis (bunzing)

den selven Ambrosius over Barbara COEVOET, weduwe van Louis VAN UXEM syne suster tot Belle;
toedies over Matthijs Joseph, Pieter, Dominicus ende Rosa DEVOS respectivelijk woonende tot Belle ende Godewaersvelde;
eyndelijnghe Pieter, Jan Baptiste ende Jacobus Guiliemus, de drij kinderen van Pieter Matthijs LEBBE.

Koper: Joannes HAUWEN, fs. Joannes

Omschrijving: behuyst ende beplant hofstedeken 4 gem. 2 lyn. 47 r. gelegen ten meerdere deele onder westwynlande ende ten surpluse onder het graefschap van Watou gebruykt door Fransiscus DEHEEGER, eerst den hofpleck groot 2 gem. 20 r.

Situering: O.: de *Blokstraete*; Z.: de vloge van naer Pieter BECK ende de gonne van ISENBRANT DE ZANTERVELT ten zuytwesthouke; W.: 'thofstedeken van d'heer PETYT N: de *Cortewildedreve*.

Omschrijving: item 1 gem. en half zaeylandt onder het graefschap van Watou

Situering: O.: d'heer PETYT soo verre het hapken gaet; Z.: de kinderen van Jan Fransiscus DE JONGE; W. ende N.: Joannes VANDER BAUWEDE.

Omschrijving: drie vierendeelen zaeylandt

Situering: O.: den meersch van ... naer Fransiscus LOYS Z ende; W.: d'hofstede ende landen van Pieter BECK; N.: 'tland van wijlent Jan QUAGEBEUR.

Omschrijving: een half gem. 2 r. meerschland genaemt den *zekelmeersch*¹⁹ loopende boogewijs.

Situering: O.: aldaer smal sijnde den meersch vande weduwe Denijs Prosper BOEYE; Z.: de vloge van d'hoirs Jacques BULTEEL ende 'tland van d'heer QUAGEBEUR; W.: den meersch vanden selven; N.: d'heer VAN RENJINGE DE VOXVRIE.

Opmerking: erfgenaemen ten sterfhuyse van Jan Baptiste, fs. Matthijs LEBBE overleden tot Caester.

Parochie: Watou

Nr: 1793/2

Datum: 04-01-1792

Verkoper: Fransiscus Josephus RYON, fs. Joannes Baptiste brauwer ende herbergier in *Sint Sebastiaenshof* tot Proven.

Koper: Pieter Jacobus MAJEUR deelsman prijsen ende landmeter der casselrie van Veurne greffier der prochie van Hoogstaede woonende binnen Oostvleteren.

Omschrijving: 4 gem. vloogeland

Situering: verre zuyd oost van de kerke ende ook weinig suyd oost van de capelle van Sint Jan Ter Biezen O.: 'tbosch van Ignaes COENE modo d'heer DE SOUTTER; Z.: meersch van mevrouwe de douariere van Jonker IMMELOOT; W.: d'hofstede ende vlooge van Fransiscus MAEZEMAN modo den heer canonymck DE LANGE; N.: de straete loopende van Poperinge naer Watou.

Opmerking: vercocht par overslag binnen de prochie van Proven den 21 december 1791.

Opmerking: competerende aen den vercooper ten sterfhuyse van synen vaeder ende moeder den 25 july 1776. Metten zegel van de keyserlijke ende koninklijke apostolique Majesteyt.

Parochie: Watou

Nr: 1795/1

Datum: 20-11-1792

Verkoper: Pieter LIEFOOGHE coster tot Proven aldaer woonende machtig over Marie Josepha Agnes VANDER MEERSCH woonende tot Haezebrouck, weduwe REVEL;

Marie Anne VANDER MEERSCH, jongedochter;

Robert GILLIS ende Isabelle VANDER MEERSCH syne huysvrouw.

Koper: Albertus DE SODT coster der prochie van Beveren aldaer woonende

Omschrijving: 8 lyn. boschland

Situering: O.: vidua Pieter DIEDEMAN happende aen de partie bosch Bonaventure PROVENTIER; W.: Ferdinandus BERNOLET ende Pieter SOUBRY; Z.: *de Dossenaersdreve* N. dito SOUBRY met joeffrouwe DE LAERE.

Parochie: Proven

¹⁹ Sikkelsemeers?

Burgemeester rijdt scheve schaats.

Paul-Johan DESEGHER

Als aandachtstrekker voor onze lessenreeks oud schrift van dit jaar was bovenstaande kop een schot in de roos. Zelfs in Brugge zitten uitgeweken Poperingenaren met rode oortjes op meer nieuws over deze Lewinsky-story uit de zeventiende eeuw te wachten. Edoch, door plaatsgebrek in het eerste nummer van SAP-pig van deze jaargang moesten wij jullie op uw honger laten.

In een map processen uit 1631¹ vonden we de *Informatie preparatoire* ghehoort byden Bailli ende mij² onderschreven wetschepene der Stede van Poperynghe opden 2den Julij 1629.

De eerste die een verklaring aflegt is Majken Schoonaert verlaeten huusvrauwe van Michiel vande steene, (..) oudt 32 Jaeren ofte daerontrent. Ze verclaert ende deposeert (..) dat d'heer Andries Rebaut ten diverschen stonden ghecommen heeft bij haer deposante, haer (..) praemende tot vleesschelicke conversatie, (..) ende bij haer deposante ghewonnen eene vrucht daermede zij jeghenwoordelick zwaer gaet. De zelve vleesschelicke conversatie had volgens haar plaats gevonden in het huis van Jan Lambert waar zij een zolderkamer betrok. Toen zij besepte dat zij zwanger was, had zij Rebaut daarvan op de hoogte gebracht. Die had haar via Catheline de huusvrauwe vanden voornomden Lambert in een van zijn handschoenen vijfthien sticken van acht schellen grooten laten geworden om daermede te gaen tot Armentiers (wesende een ander bisdom)³ ende aldaer secretelick ghelegghen van kynde. (..) Ende aldaer een corten tijdt ghewoont hebbende, wiert zij ghenoodtzaect van (..) te vertrecken. (..) Zij schreef an (..) Rebaut (..) ten fyne⁴ hij haer zoude zenden eene *somme* gheldt, ofte bij faute van dien dat zij moeste keeren⁵ (..) waerop den voornomden Rebaut gheen andwoorde en schreef. Meer nog, nadat Maeiken Schoonaert terug bij Jan Lambert en zijn vrouw Catheline in onze stad was ingetrokken, nam Andries maatregelen om zijn goede naam te vrijwaren. Catheline kreeg de rol van go-between: "Ick comme vanden Burchmeestere Rebaut, die mij belast heeft U te segghen ende te bidden dat ghij alsheden zoudt deposeren voor notaris ende ghetuughen, dat hij gheen schult en hadde van t'gonne voorschreven, ende dat den voornomden Rebaut haer daervoren zoude doen gheven twyntich ponden grooten, ende haer zoude doen caemereren, want hij niet en begheerde dat de deposante vele verkeerde onder t'volck (..)" Hij wou haar dus op twee manieren de mond snoeren.

Als kroongetuige komt Catheline Quidts⁶ echtgenote van Jan Lambert aan het woord. Ze ghetuucht (..) op eedt solemnelick⁷ bemaendt zynde, dat d'heer Andries Rebaut ten verscheeden stonden t'haeren huuze ghecommen ende ghediscourreert heeft met mayken schoonaerts (..), sonder yet oneerlicx by hemlieden t'hebben ghesien, dan eens haer ghevende een zoentgen. Ende t'zelve maeyken bevrucht zynde zeide jeghens de deposante dat zij wilde spreken den voornomden Rebaut (..)

¹ SAP 124 b

² Baptiste Van de Kynderen, zoals blijkt uit de ondertekening na de tweede getuigenis.

³ ver van de qu'en dira-t-on, n.v.d.r.

⁴ met als bedoeling

⁵ terugkeren

⁶ De Quidt, een familienaam die nog bestaat in de streek. De genitief-s betekent: deze vrouw behoort tot de familie (De) Quidt. Om het zelfde te zeggen gebruiken oude Poperingenaars ook het achtervoegsel -(n)ege. Dan klinkt het zo: z'is e Quidtnege.

⁷ plechtig

waerop hij andwoorde, dat hij met *voornomde* maeyken niet van doene en hadde, ende dat hij noit met haer (raeckende⁸ eenighe vleesschelicke conversatie) gheen ghemeens en hadde ghehadt. Ze bevestigt dat zij de tussenpersoon was die de handschoen met daarin de muntstukken moest overhandigen aan Maaiken en dat deze naar Armentiers verhuisde, alwaer zij eenen corten tydt gheweest hebbende gheschreven heeft an sdeposantes man een briefveken inhoudende dat zij aldaer haeren cost niet en conste winnen, overzulcx moeste keeren naer huus. Zij bracht de boodschap over naar Rebaut en die reageerde aldus: dat zij wederkeere, ten gaet mij niet aen, (..) ick en hebbe gheen schult daarvan, ten is mijn kyndt niet. Ze bevestigt dat de burgemeester haar later nog eenmaal aansprak, ditmaal om Maaiken te vragen bij een notaris een verklaring neer te leggen die zijn blazoen moet zuiveren van elke (sperma?-)vlek en hij belooft voor haere ruuse ende moeyte een stick goudts.

Volgen een tweetal getuigen die Andries Rebaut hebben zien komen “rinkevill’n” De eerste is Simon Cloeignet, schoenmaker, 37 j., die *inden* zomere vanden Jaere 1628 (..) van vut zynen huuse (wesende jeghens over het huus vanden *voornomden* Lambert) (..) hem rebaut onder anderen ghesien spreken ende dicuseren jeghens t’zel(ve) maejken *Inden* vloer⁹ ten twee ofte drie diversche reisen¹⁰, zonder dat den deposant conste weten wat tusschen hemlieden ghetracteert¹¹ wiert. De tweede getuige kan ook al niet veel substantieels aanvoeren. Susanne du bois, filia Jans, jonghedochter te huwen, oudt 19 jaeren ofte daerontrent, tuucht ende verclaert op eedt daertoe byden bailliu ten heilighen ghestaeft¹², dat zij vande maendt van Ougst 1628 tot inden plocktyt vande hoppe *inden* zelve Jaere ghewoont heeft met¹³ Jean Lambert, alwaer oock woonde maejken schoonaert (..) (die *Inden* vloer was naeyende). Het meisje heeft gezien dat Andries en Maaiken innewaert tot opde vaute gegaan zijn (..) alwaer zij een deel tijts gheweest hebben tsaemen sonder nochtans te weten hoe langhe, nocte te weten wat aldaer bij hemlieden ghetracteert wiert.

Getuige nummer vijf daarentegen is er een van formaat. Claejse de weduwe van *francois vermaerle* is de gheswooren vroegvrouwe deser Stede van Poperinghe. Niet alleen omwille van haar functie wordt naar haar geluisterd; ook aan haar leeftijd, 79 jaar, wordt de nodige ervaring en wijsheid gelinkt.¹⁴

Ze herinnert zich dat Maaiken s'maendaechs neghensten vanden Jeghenwoordighen maendt Julij 1629¹⁵ haar was komen halen omdat zij voelde dat zij den aerbeydt opden hals hadde, versouckende dat de deposante met haer naer huus zoude commen om haeren noodt t'assisteren. Op de zolder van het huis van Jean Lambert bemerkte de ervaren vroedvrouw dat maejken haere vrucht zoude baersen. Wat toen volgde zouden wij tegenwoordig als een flagrante inbreuk op de privacy ervaren. Maar in die tijd overheerste de christelijke moraal het dagelijks leven in al zijn aspecten¹⁶. Claeise heeft Maaiken op de vrouw af ghevraeght of de zelve vrucht bij haer ghewonnen was met haeren man, daeruppe zij verandwoorde dat neen, daernaer vraechde de deposante (..) dat zij op de verdommenesse van haere ziele (!) zoude zegghen wye dannof vaeder was. Ze hield voorwaar geen blaadje voor haar mond, die oude dame. Als of ze connecties had met de Inquisitie ging ze verder met haar verhoor: ze vraechde of den vaeder (..) was woonende tot

⁸ in verband met

⁹ Soms wordt hiermee bedoeld: voorhuis. (Middelnederlands woordenboek, MNW)

¹⁰ keer, maal: t'elcken reise = telkenmale, iedere keer (MNW)

¹¹ tracteren: behandelen, bespreken (MNW)

¹² bekrachtigd door te zweren op de Heilige Schrift

¹³ bij

¹⁴ Wijs betekent in het Frans “sage”, vandaar: vroedvrouw = une sage-femme. Maar ook het oud-Nederlandse woord “vroed” wijst op wijsheid en ervaring, denk maar aan “de vroede vaderen”

¹⁵ “In d’ommegangh-weke”

¹⁶ volop in de Contrareformatie

ypre ¹⁷, zeyde t'zelve maejken dat neen, nemaer dat de zelve haere vrucht bij haer ghewonnen was bij Andries Rebaut ende dat den zelven Rebaut dannof den vaeder was, twelcke tvoorsejde maejken zeide ende verclaerde op eedt ende op haere ziele verdommenesse.

De baljuw laat enige tijd later opnieuw de vrouw van de huisbaas in de getuigenbank plaatsnemen. Catheline Quidt (..) tuucht ende affirmeert op haeren eedt ende vrouwewaerheit (..) dat zij maendaeghe laetsleden wesende den IX^{en} Julij 1629 ontrent den thien uren voor noene aanwezig was in de "kraam-kamer", volgens haar zeggen de voorsolder ¹⁸. Cathelijne bezorgt ons meer details over het kruisverhoor naar het vaderschap. Toen de "achterwaereghe"¹⁹ aan Maaiken Schoonaert vroeg of den man van ypre dannof den vaeder was, seide t'zelve maejken, zoud'ick mijn Cousijn²⁰ In schande brynghen, t'is andries Rebaut. Maaike heeft haar hospita echter niet kunnen overtuigen, overmids²¹ dat de deposante bij ende present was gheweest als Jan Braem woonende tot ypre jehens haer ter causen van haere voorschreven vrucht gheaccordeert²² hadde. Moeten we hieruit afleiden dat de "verlaeten huusvrauwe van Michiel vande Steene" volgens de observaties (lees: de sociale controle) van haar omgeving nog bij een andere man troost gezocht had? En was Maaiken zo doortrapt om het vaderschap op de man van stand af te wentelen? Feit is dat Catheline De Quidt onder eed vertelt vutter mondt van t'voorsejde maejken ten distyncte stonden verstaen t'hebben dat t'kyndt dannof zij bevrucht was eenen rycken vaeder hadde...

Dat het om centen gaat blijkt uit de getuigenis van de echtgenoot van de voorgaande. Jean Lambert, schailledecker van zijnen style, oudt XL Jaeren ofte daerontrent, tuucht ende verclaert op eedt daertoe byden bailliu ten heiligen ghestaelt, dat hij op verzoek van Maaiken meerder keren tot bij Rebaut gegaan is ten fyne hij Rebaut haer soude commen spreken, t'welcke hij telckenwarf refuseerde, segghende dat hij gheen schult van haer en hadde, ende dat hij de macht niet en hadde om een kyndt te maecken, oversulcx²³ dat hij haer gheen ghelt en wilde gheven. Maaiken beweerde dat Rebaut haar zwanger had gemaakt en dreigde naar de baljuw te stappen en hem vande voorsejde faicte zoude accuseren, ten waere hij Rebaut haer eenich ghelt gawe.

Ook aan Franchois Vermaerle, die haar naar Armentiers voerde, had Maaiken verklapt dat de verwekker van haar kind rycke ghenough was ende belooft had haar t'onderhouden, sonder dat nochtans ze jemant ghenaept heeft.

Andries Rebaut komt in nauwere schoenjes te staan door het getuigenis van ... twee schoenmakers.

Pieter vande goesteene (33), *fillius* Jans, herinnert zich dat Maaiken vijftien maanden geleden inwoonde bij haar broer Pieter Schoonaert en dat hij ghesien heeft Andries Rebaut ten diverschen tyden ende daeghen commen Inde huuse van Pieter Schoonaert, vraeghende t'elckenwarf naer tvoorschreven maejken, ende gaende (..) opde vaute daer zij woonachtich was, aldaer blijvende zomwylen een heure, zomwylen een halfve heure ... (..) Ghevraecht hoe dickmaels den voornomden Rebaut aldaer ghecommen hadde, seyde den deposant t'zelve gheschiet te zyne ten minsten zeven ofte achtmael.

¹⁷ Het waarom van deze vraag zal blijken uit een der volgende getuigenissen

¹⁸ vaute ?

¹⁹ Ken je dit oude Poperingse woord voor "vroedvrouw" nog?

²⁰ In de enquête judiciele van 12/08/1631 heeft de vroedvrouw het over "de nepve van haeren man"

²¹ aangezien (MNW)

²² accorderen: overeenkomen, toestemmen (MNW)

²³ om die reden, daarom (MNW)

Schoenmaker, blijf bij je leest zal je zeggen. Maar Pieter VDG kon het weten, de redene van zyne wetenschap es dat hy tgonne voorschreven ghehoort ende ghesien heeft, werckende ten huuse vanden voornomden schoonaert.

Ghelein de flye, jonckman te huwen (20) schoemaecker van zynen style, doet er nog een schepje boven op. Hij maakt gewag van vele stonden, ten minsten twyntich ende meer, (..) zoo by daeghe als naer der zonnen onderganck, (..) met ghesloten deure, zoo zij costumelick²⁴ deden.

Ook Franchyncken de huusvrauwe van Pieter Schoonaert heeft het over twyntich diversche stonden ofte daerontrent zoo bij daeghe als ten ontyde²⁵

En... Rebaut, bleef hij van haar leest?²⁶

Franchyncken beweert te hebben ghesien den voorschreven Rebaut tzelve maeyken gheven een zoentgen

De volgende getuigenissen – alhoewel niet uit de eerste hand – laten uitschijnen dat Andries Rebaut niet aan zijn proefstuk was. Augustijn Jacobsseune en Franchois Scherrie, twee Poperingenaars, een vettewarier²⁷ en een brouwer komen met een verhaal van drie jaar geleden. Een zekere Jan de Vos f^s Nicolais, had hun verteld dat hij zich eens bevond bij het huis van Andries Rebaut en toen diens dienstmaerte Proontgen Van heede tegen haar baas hoorde uitvaren: “Andries schaemt ghij U niet?” Jan kwam van haar ook te weten dat den voornomden rebaut tkyndt (dannof t'voorseide Proontgen zwaer ghyneck) ghemaect hadde.

De gevolgen bleven niet uit. Op 14 Oogst 1629 zaten twee voornamen Poperingenaars, de thresorier²⁸ Guillames Pierens en de huidevetter Jacques Folcke in de herberg “Den Roden Hert”²⁹ een pot bier te drinken. Andries Rebaut kwam binnen en toonde hun een mandaet gheschreven bij zynder handt en bekrachtigd door notaris baptiste vander kynderen om van de baljuw³⁰ opheldering te eisen over diens verbod van niet te besetten zyne plaetse als burgmeestere in Wetcaemer der (..) Stede als Inde kercke van St^e Bertins.

Andries liep rood aan en zwoer groote ende vele eeden, daerbij hij verclaerde dat hij niet en was beschuldicht Inden ansech³¹ van adulterie³² met maejken schoonaerts huusvrauwez van michiel vande steene, hem byden bailliu ten laste gheleyt ende datmen hem oversulcx groot ongelyck dede bij t'voorseide verbodt.

De bom barste in de vierschaar van Poperinge op Sint Lucasdag van datzelfde 1629. Op die 18^{de} oktober waren – zoals ieder jaar op die datum – de baljuw en t'collegie vande wet samengekomen omme aldaer t'anhooren de rekenynghe vanden thresorier der voorseide stede³³. De

²⁴ gewoonlijk

²⁵ Volgens de costuymen van Brugge van 1619: “...by ontyde smorgens ofte savents voor ofte naer de werckclocke respectivelic” (Woordenboek der Nederlandse Taal, onder “werkklok”)

²⁶ Met dank aan Gert De Ley

²⁷ vettewarier: handelaar in vettewaere: vetten, oliën, smeer (Henri Vandenberghe: Beroepen, Croonestucken XXI, uitgegeven door de Vrienden van Het Poperings Archief v.z.w.)

²⁸ ontvanger, schatbewaarder (MNW) Hij was aangesteld om voor een jaar de stadsrekening bij te houden. De meeste van die stadsrekeningen zijn bewaard gebleven, meestal zelfs met de daarbij horende bewijsstukken! Een gigantische schat aan gegevens over het dagelijks leven van onze voorouders, die nog op ontginning wacht.

²⁹ Op de hoek van de huidige Vlaming- met de Gasthuisstraat

³⁰ Andries Marsilles, volgens de “Informatie preparatoire” van 19-11-1629

³¹ enen iet aensegghen: iemand iets aantijgen, aanwrijven, ten laste leggen (MNW)

³² adultère: le fait d'avoir volontairement des rapports sexuels avec une personne autre que son conjoint (Micro Robert) = overspel

³³ En voor “t'vernieuwen vande Weth”: de burgemeesters van de wet en van de commune voor het komende jaar werden aangesteld, alsook de nieuwe schepenen, “quartieren vanden berechte”, refectiemeester, dismeesters, tesorier, notabelen... De neerslag daarvan kunnen we vinden in SAP 435: Sualterne Wetten, register 1609-1633

stadsrekening was verde ende benae half ghelesen (..) byden Pensionaris³⁴, toen Andries daar binnenkwam. Waarschijnlijk voor het psychologisch effect was hij zo rijkelijk laat, en had hij zynen wetkeerle³⁵ aan. Hij vroeg aan voorschepen Jaecques Wyts dat hij schuven zoude omte sitten in zyne ghewoonelycke plaetse als burghmeestere vande wet. De baljuw reageerde kordaat en verzocht Rebaut om de ruimte te verlaten, waeruppe de zelve Rebaut zeide dat hij niet en soude vertrecken, ende dat hij aldaer mochte sitten, ende in zyne plaetse ghestelt was bij d'heeren vanden Raede. Prompt haalde hij een packet briefven ghebonden te voorschijn, de selve smyttende op het buffet voor den voornomden pensionaris. Waarschijnlijk waren het de officiële documenten die hij verkregen had toen hij in functie trad. Hij vroeg hem die te lezen, maar de pensionaris antwoordde dat hij zich daar niet mee bemoeide. Nu vond de baljuw het welletjes en die heeft gherouppen eenighe van zyne dienaeren die aldaer ter handt waeren, en die flikken-avant-la-lettre hebben hun burgemeester by zynen keerle vast ghenomen ende alzo vutter vierschaere ghestelt. Aan twee details merk je dat de baljuw niet roekeloos te werk ging. Het eerste: hij heeft hooghe ende overluit gheseyt dat hij ghedaen hadde t'gonne hem bij mijn heere den Prelaet van S^{te} Bertins³⁶ ghelast was (alhoewel in de notulen die opdrachtgever geschrapt werd). Als tweede valt op dat elke getuige expliciet vermeldde dat de baljuw de heer Rebaut niet fysiek aangeraakt heeft. Ons kent ons? Want die getuigenissen komen van heren van stand: schepen Jaecques Baert, voorschepen Jaecques Wyts, officier van de Colve³⁷ Claeys Jacobssoone en knaepe van t'collegie vande warandise³⁸ vanden biere ende broode Jan Barvoet d'oude, en hun getuigenis wordt dan ook telkens afgesloten met: "de redene van zijn wetenschap es dat hij tgonne voorsscreven al ghesien ende ghehoort heeft"

Betekende dit incident nu de zwanenzang van Andries Rebaut als politicus?

Om dit te weten te komen, doorbladeren we het oudste register van de Subalterne Wetten³⁹ dat (maar) begint in 1609 en strekt tot 1633.

Van bij de aanvang van dat boek was hij er al bij, en nog wel als schepen, wat er op wijst dat zijn politieke carrière voor 1609 zal gestart zijn. Hij was kerkmeester van S^t-Bertins (1610), tesorier (1611, '12, '15, '16, '21, '22), warandeerder van de sayen (1609, '22) en van de vaerwen (1613)⁴⁰, notabele (1624), raadslid (1626), schepene (1609, '13, '14, '17, '18, '23, '25), refectiemeester (1614, '17). Dat hij kapitaalkrachtig was bewijst de notities dat hij verschillende jaren de accijnzen op de "gebrande wijnen" (1618, '19) en op de wijnen (1623) kon innen; verpachtingen van stederechten werden jaarlijks toegewezen aan de hoogst biedende. Burgemeester van de wet was hij al in 1619 en 1620 geweest. Dezelfde functie bekleedde hij nu vanaf Sint-Lucasdag 1627 naast Jan Makeblyde als burgemeester van de Commune. Op 18 oktober 1629 staan Pieter Pereboome en Guillaume Floor voor die functies ingevuld. Aha, denk je dan, daar rolt zijn kop.

³⁴ Rechtsgeleerd ambtenaar door de stad bezoldigd

³⁵ Wetkerel of tabbaard (MNW): het ambsgewaad dat een schepen of burgemeester droeg bij het uitoefenen van zijn functie. Het was vervaardigd van laken, en in elke stadsrekening staat opgetekend hoeveel ponden parisis uit de stadskist neergeteld werden voor "t'vernieuwen vande wetlakene"

³⁶ De Proost of vertegenwoordiger van de wereldlijke Heer van onze stad, de Abt van de Sint-Bertijnsabdij te St-Omaars. Zijn residentie was op het Vroonhof.

³⁷ Colve, clove -> kolvenier, klovenier = bussenier, schutter met haakbus of musket. Het betreft hier dus een officier van de Sint-Andriesgilde, een van de drie "schotterlijke gilden" die onze stad rijk was. Ze had haar eigen schietstand of "doelen". Volgens de beschrijving van een schilderij uit 1633 dat in het Frans Halsmuseum te Haarlem hangt, genaamd "Vergadering van officieren en onderofficieren van de Cluveniers", bevatte een volledig corps officieren en onderofficieren: 1 kolonel, 1 fiscaal, 3 kapiteins, 3 luitenants, 6 sergeanten en 3 vaandrighs (Frans Hals' Schuttersstukken, Mercatorfonds)

³⁸ waranderen: keuren en een waarmerk toekennen, de kwaliteit garanderen

³⁹ SAP 435

⁴⁰ Beroepshalve moeten we hem dus in het weversambacht situeren

Maar in het volgende register duikt Andries Rebau(1)t weer op als notabele (1639,'40), raad (1641) en zelfs op de post van Burgemeester van de Commune (1638 en '39). En het moet om dezelfde persoon gaan, gezien zijn naam nergens gevolgd wordt door "d'Jonghe" of door "filius Andries". Rehabilitatie, dus?

En het kindje, de "vrucht" waar het allemaal om te doen was? Met al die commotie zouden we het arme schaap nog vergeten. Sorry dames, hoeveel het woog en hoe lang het was heb ik niet kunnen achterhalen. Wel heb ik in de parochieregisters van de St.-Bertinuskerk ontcijferd dat het een jongentje was, onwettelijk (illigitime) evenwel, dat het Aegidius gedoopt werd en dat daarbij Anthonis du hamel en Catharina de roode als "doopheffers" fungeerden. Dit staat opgetekend op de 10^{de} juli, de dag dus na de geboorte. De moeder wordt niet bij haar meisjesnaam genoemd, maar als marie vander steene vermeld. Maar tot onze grote consternatie wordt als vader ene Joannes Bram genoteerd . De priester heeft dus de vroedvrouw geloofd.

J(e)an Lambert, bij wie Maaiken inwoonde, zou op 12 Ougst 1631 onder eed getuigen goede memorie thebben dat hij voor t ghelegh van kynde (..) maijken heeft hooren zegghen ende belijden dat zij alsdan bevrucht was by Jan braem woonende t'ypre ende zomtydts dat zy bevrucht was by haeren man, zonder oijnt haer t'hebben hooren zegghen dat zy bevrucht was, ofte vleeschelijck gheconverseert hadde metten voornomden Rebaut. En hij sluit af:" selfs heeft t'voorseyde maijken eens gheseijt ende verclaert sprekende ende vermeldende Rebault dat hij de macht niet en, hadde omme een kyndt te maken.."

Egidius, waer bestu bleven?

Welke telg uit de Braem-clan zal dit uitspitten?

De blis is
 1. Jaquies Wyts, Andries Rebaut, Burgemeester
 2. Jaquies Floor, Gillis De raed
 3. Jaquies Baert, Jaquies Schevele
 4. Jan Folcke, Clays Beke
 5. Charles Leurin, Jaquies Caura

De wet 1628

Burgemeester van de Commune
 Jan Makeblyde

Burgemeester van de Wet
 Andries Rebaut

Schepenen

Jaques Wyts Jan Denijs
 Jaques Floor Gillis De raed
 Jaques Baert Jaques Schevele
 Jan Folcke Clays Beke
 Charles Leurin Jaques Caura

Staet vande achter ghelaten goederen van Clays de Vey overleden inden jare 1639.

Vervolg van het artikel met de transcriptie
gepubliceerd in SAP-pig, jg III, nr. 1, pag. 37-48.
(SAP Losse Wezerij, letter V)

Noch landen matremonie¹ de
blyveghe anghedeelt ter sterfhuuse
van haer vader conforme haer
deellot in daten v^{en} april 1631

Eerst een vierendeel saeylant ligghende
in *voorgaende article* dies de lysten ende
aboutten
erby *verclaerst syn*

Item drie ghemeten seshien roeden
en half garslant streckende oost ende
west oost tnaervolghende ende *jonker*
pieter DHANNERROY twesteynde het
tweede naervolghende *article*
zuyt de zelve HANNERROY
noort een straetken ende andere de haghe
rondtomme medegaende

Item vyf vierendeel acht roeden
teene crommen sticke saeylant streckende
oost het tweede naervolgende *article*
twesteynde *voorgaende*
noort tgoet van desen sterfhuuse
zuyt den zelve HANNERROY

Item een ghemet elf roeden saeylant
streckende metten suyteynde ende
westsyde tgoet van desen sterfhuuse
oost dhofplecke hiervooren ende *jonker*
pieter DHANNERROY loopende door dese
partie een straetken dat alhier
ghemynckt is

Item seven vierendeel preter vier
roeden *ende* een vierde roets alle
haghe ghereserveert van suyden mede
gaende streckende suyt ende noort
de *voornoemde* HANNERROY cum suis
van oosten de beke maeckende tghescheet
van winneseele² ende watoue³ west

¹ matremonie: Als er goederen van de ene of andere
zijde ingebracht zijn dan kan er nog bepaald zijn
dat ze zijde houden, dus teruggaan naar de
oorspronkelijke familie, hier de moederszijde,
'mater' = moeder..

den selve HANNERROY ende goet vande
sterfhuuse van sblyveghe vader

Item ses vierendeel xxj^{tich} roeden
en half saeylant doostsyde tlant
hier vooren staende, suyt ende west
tgoet vande *voornoemde* sterfhuuse van
sblyveghe vaders
noort mailliart LEY fs pieters

Item drie ghemeten een vierendeel
een roede wesende een weedecken⁴
begrepen ontrent een ghemet saeylant
van oosten daeranne streckende tsamen
ghenomen viercant zuyt ende west
een straetken
noort mailliart LEY *filius* pieters
oost tgoet vande *voorseide* sterf
huuse de haghe van tzelve weedecken
rontsomme⁵ medegaende ghereserveert
twesteynde vande noorthaghe over
den dyck

Item een half ghemet seven roeden
saeylant met wat meersch ten
suyteynde streckende suytwaert
tot den meersch van mailliart LEY
west de saeyerie vande selve LEY
noort *voornoemde* straetken oost
tgoet vande *voornoemde* sterfhuuse

Item twee ghemeten preter⁶ ix roeden
jn twee sticken saeylant den
cruycewech⁷ daer door loopende
ghemynckt⁸ ligghende inden oosthouck
van winneseele metten suyteynde
tlant vande blyveghe moeder
west *voorgaende*

² Winnezele, dorp in Noord Frankrijk

³ Watou

⁴ weedecken = kleine weide

⁵ rontsomme = rondom

⁶ pr(a)eter = ongeveer

⁷ cruyswech = kruisende weg

⁸ geminckt = niet erbij horende, wegnomen,
'minken' = verminken

noort mailliant LEY
oost het goet vande voornoemde
sterfhuuse

Item drie ghemeten elf roeden
teenen saeysticke tsuyteynde
happewys jeghens sblyveghe
moeders lant eenen jock-
wech⁹ treckende van Watoue
naer winnesele west de
hofplecke van françois VAN
WAELESCAPPEL ende de erfghenamen
van passchier EMMERY, van
oosten den selve EMMERY ende
sblyveghe moeders lant

Item een ghemet eenentwintich
roeden en half wesende doosthelft
van twee ghemeten en half preter
seven roeden onder dheerlyckhede van
winnesele, toebehoorende de
selve wederhelft sblyveghe moeder
wesende tsamen eenen saeybilck van
vier sticxkens streckende suyt ende
noort oost Jan VAN DAELE
west daeldynghen van passchier EMMERY
suyt claeys ALLAERT
noort m^r nicolaus TEERLYNCK

Item vijf vierendeel acht roeden
en half wesende een happende
plecke verre bet west van
tvoorgaende article onder de
vierschaere van steenvoorde
zydende van oosten an tkercke
lant van steenvoorde guilliaume
BROEDERS ende françois VAN
WAELESCAPPEL,
zuyt tlant vande voorseide kercke ende
pieter EELBOO
west den voorseide EELBO
noort den selve WAELESCAPPEL

Item ses vierendeel vijf roeden
wesende eenen driehouck saeylant
metten suyteynde scherp van oosten
desschestrate
west tkerckelant van winnesele
noort tlant van jonker Jan DE CREQUY

Item een half ghemet elf roeden
gars ende meersch streckende
oost ende west zuyt de weduwe ende
aeldynghen van jacques MONTTOY
west de selve weduwe ende guilliaume
VANDE CAPPELLE
noort Jonker Jan DE CREQUY

Item twee ghemeten en half vijf
roeden ende een vierde roeden d'oosthelft
van vijf ghemeten ende een half vierendeel
preter twee roeden behuusede plecke
begrepen zestien roeden ende een
vierde roeden drie houcxken over de
jockwech danof de westhelft
toebehoort sblyveghe moeder
streckende int tgheheele onder
de heerlicheide van winnesele
oost ende west, oost tleen van
wylent den raetsheere VAN ZEVEREN
zuyt de strate leedende van watoue
naer winnesele, west tlant
vande sterfhuuse van sblyveghe vader
noort dhofplecke vande kynderen
van Claeys ALLAERT gheprocreert
by Anthonnette MYLAERT de haghe
van oosten zuyden ende westen medegaende

Item een half ghemet elf roeden
elst ghecocht jeghens Jan CLEENEWERCK
by wylent sblyveghe vader liggende
jn watoue onder dheerlicheide
van watoue streckende metten
suyt eynde daeldynghen van Roelant
VAN STRAESSELE -----
-----¹⁰

Nombre van lande hiervooren staende
commende van sblyveghe vader bedraecht
xxvj ghemeten gemeene metten voornoemde
Guilliaume
BOONE haer broeder die deene helft
toebehoort blijft alhier over dander
helft

xiiij ghemeten

Danof de blyfveghe deene helft ende
dese weesen dander helft, behoudens
de blyfveghe tvolle blat in byleven
haer leven lanck ghedurende, midts
betaelen de lasten naer coustuymen

⁹ jockwech = voetpad dat de doorgang met een juk
toelaat, 'juk'-weg.

¹⁰ inderdaad stippen in de tekst die wordt verder
gezet in andere inkt.

Noch landen matremonie wesende de patremonie¹¹ van wijlent jooris DE VICQ sblyvegheghe eersten man danof de selve blyveghe dhelft competeert conforme de coustuymen van Ipse daeronder tvoorseyde sterfhuys vande voornoemde VICQ resorteert nemaer¹² alsoo tusschen de selve VICQ commende ten huywelyck met de blyveghe ghemaeckt is gheweest contract van huywelick twelck tot noch toe niet en is connen becommen worden, ende dat ghepresumeert¹³ was dat tselve ghedenomeert¹⁴ is ter greffie der heerlichede van watoue, alwaer tselve ghepasseert is gheweest, worden niet in de selve landen alhier vuytghetrocken metter prejuditie van ijemandt ende tzelve recht indien byden selve contracte as voorseyde coustuyme ghedero-geert¹⁵ waren

Alvooren dhelft vande westhelft van x^c Lxiiij roeden saeylant ghelegen inde prochie van niepkercke onder dheerlichede van oosthove cleene rente, aboutterende van suyden de zoostrate (?) westen tlant van francois BUYS van noorden de beke scheedende de prochie van niepkercke ende ende nieuwerkercke, ende van oosten doosthelft vande voorseyde partie toebehoorende catherine de suster vande voorseyde jooris ghelast met sheeren rente als van oude tyden, ghemeene de voorseyde westhelft met de kynderen vande voornoemde Jooris DE VICQ die dhelft competeert blijft alhier over dander helft
ij^c Lxiiij Roeden ½

Item dhelft van de west helft van iiij^c Lix roeden
tounder tyde¹⁶ ghecocht jeghens mahieu DE VICQ inde voorseyde prochie heerlichede

van oudenem cleene rente aboutterende tsuyteynde ande Leye, van west tleen vande w^e m^r Jooris COUROUBLE van noorden met eenen houck an tpradieel¹⁷ michiel CARDON, ende van oosten den oost helft toebehoorende de voorseyde Catherine ghelast in sheeren rente als van oude tyden ghemeene de selve westhelft met de kynderen vande voorseyde Jooris DE VICQ die deene helft vande selve westhelft competeert blijft alhier met dander helft
j^c xiiij roeden ¾ roeden

Item tseste van acht ghemeten twee lynen vij roeden saeylant inde prochie ende heerlichede van watoue tounder tyde ghecocht jeghens jo^r pieter DE MASSIET en consorten, aboutterende tsamen van oost ande abeele strate, van suyden an tlant van juf^e magriete MASSIET emmers¹⁸ dhoirs vande weduwe jooris DE VICQ doude, west eenen jockwech ende van noorden ande hofstede Jan DE VOS, ghelast in sheeren rente als van oude tyden ghemeene met jan en catherine den broeder en suster vande voorseyde jooris DE VICQ de jonghe die de twee derde deelen competeren ende voorts met de kynderen vande voorseyde VICQ die een seste toebehoorende blijft alhier over tresterende seste
iiij lynen xxxiiij Roeden ½

Noch landen matremonie commende alsvooren, de welcke den voornoemde VYCCQ ghesuccedeert¹⁹ waeren byde doot van Jacquemyne syne suster

alvooren tseste van viij^c xL roeden hofstede inde prochie van niepkercke²⁰ heerlichede van groenestraete aboutterende van westen ande crystrate (?) van noorden ende oosten francois BEUNS

¹¹ patremonie = goederen in het huwelijk die van de vaders kant komen

¹² nemaer = de vorm waaruit *maar* is verkort

¹³ ghepresumeert = verondersteld

¹⁴ ghedenomeert = bij name genoemd, gespecificeerd

¹⁵ ghederogeert = teruggeroepen, herroepen

¹⁶ tounder tyde = in de oude tijden

¹⁷ prayeel = eigenlijk een grasveld; een stuk grond bij een huis, waar gras groeide, en waar men een paard kon laten grazen; het was in den regel met een muur of omheining omgeven.

¹⁸ emmers = immers

¹⁹ ghesuccedeert = geërfd

²⁰ Niepkercke = Nieppe, Frans-Vlaanderen

ende van suyden *ande* hofstede van
 Gillis THETEN, ghelest met de
 naervolghende xxvj roeden hofstede in
 elf francaert²¹ ende anderhalf
 vierendeel even twee francaert
 terwe ende onderhalf vierendeel
 eenen capoen²² ende van obli²³ 1 denier
 by jaere, ghemeene met
 jan DE VICQ ende guillem MASSELIS
causa uxoris
 die tsamen de twee derde deelen
 toebehooren ende met de kynderen vande
 voornoemde jooris DE VYQ die de seste
 competeert blijft alhier over het
 resterende seste

j lijne xL roeden

Item ghelyck seste deel van xxvj roeden
 hofstede inde prochie heereliche *ende* rente
 alst tvoorgaende, aboutterende doostsyde
 ande voorseide straete, de westsyde
 ande hofstede francois BUYS,
 ende van noorden ande hofstede mahieu DE
 VICQ, ghemeene met jan DE VICQ
 ende guillem MASSELIS *causa uxoris*
 die tsamen de twee derde deelen competere
 ende voorts met de voornoemde kynderen
 jooris DE VICQ die een seste competere
 blijft alhier over resterende seste

iiij roeden 1/3 roeden

Item ghelyck seste van vj^c x roeden
 saeylant inde voornoemde prochie heereliche
 van niepkercke, aboutterende van noorden
 ande sacstrate, van oosten an tlant
 vande Weduwe caerle BEUNS,
 van suyden an tlant Aernoudt LEURIDANT
 ende van westen an tlant gillis THETEN
 ghemeene met de voorseide jan DE VICQ
 ende Guillem MASSELIS *causa uxoris*
 die de twee derde deelen competere
 ende met de voorseide kynderen jooris
 DE VICQ die een seste competere
 blijft alhier over resterende seste

j^c j roeden 2/3 roeden

²¹ francaert = oude maat, afgeleid van
 middellatijn francarium (oorspr. Ieperse
 graanmaat) (WNT CDRom).

²² capoen = een haan dien men gesneden heeft om
 hem vet te maken (WNT CDRom)

²³ obli, ook ofli, is eigenlijk het hostiebood. Hier
 wordt het gebruikt voor de pacht die in brood (voor
 een deeltje) wordt betaald.

Item ghelyck seste deel ghemeene
 alsvooren in twee lijnen Lxxvij roeden
 saeylant inde prochie ende heereliche
 van watoue commende by coope toudere
 tyde van jo^r pieter MASSIET ende consorten
 aboutterende van oosten an tlant van
 ju^e magdeleene MASSIET
 van suyden ende noorden an tlant philips
 DE LANGE, ende van westen an tlant
 Jan DE VOS ghelest in sheeren rente
 als van oude tyden, compt hier
 tvoornoemde seste in hande

xLvj Roeden 1/3 roede

Nombre van lande begrepen inde
 seven leste voorgaende articlen bedraecht
 iij ghemete ij lyne vj Roeden 1/12 Roede

Danof dhelft an de blijfvege
 ende dander helft voor de wesen
 Claeys DE VEIJ behoudens de
 tblijfvege tvolle blat in
 byleven naer coustuyme

Item alhier competeert van alle de
 cathelen staende upde voorseide landen
 begrepen inde voorgaende seven leste articlen
 ghelyck deel als inde zelve landen
 daervan dhelft voor de blyfvege ende dander
 helft dese weesen al ghemeene als de
 voorseyde landen

Landen byden overleden
 ende de blyfvege tsamen
 gheconquesteert gheduerende
 heurliden huwelyck in
 proven

Alvooren een ghemet xxxiiij roeden
 lants ghemeene met de voorschreven
 patremonie Jan DE PINOY? pieter DE
 MOL ende ander in vier ghemeten
 iij^{xx} xix roeden lants wesende
 de behuuse hofstede daer de voorseide
 Jan PARDIEU woont met twee
 sticken bewesten ende eene besuyden
 ande zelve hofstede streckende oost ende
 west metten westeynde ende van
 de noortsyde jehens de couthof
 dreve ende voorts van noorden
 jehens tlant van Jacques PROVENTIER,
 de suytsyde tleen vande voornoemde DE MOL
 ende tlant vande zelve PINOY,
 medegaders voorschreven patremonie lant

de haghe aldaer soo verre tnoort
west bilcxken²⁴ gaet hier niet
mede gaende, ghelast met
tvierde van xij £ parisis tsiaers
gheldende danof de vj £ parisis
anden disch van proven, ende vj £ parisis
an Jan QAEGHEBEUR

Item seven lynen Lxv roeden lants
in twee sticken an ander suytwest
vande tvoorgaende streckende
suyt ende noort tsuyteynde de
beke, de westsyde tvoorschreven
patremonie lant ende ander
ende metter oostsyde tzelve patre=
monie lant ende ander medegaders
den poperynck wech

Item twee ghemeten xxxij roeden
over dhelft van vier ghemeten Lxvj roeden
ten twee sticken an ander wat suyt
oost van tvoorgaende over de
beke streckende metten noorteynde
de beke doostsyde den disch van
westvleteren lant tsuyteynde tleen
van jan DE PLACKERE, ende metter
westsyde tlant van dryes PLAETEVOET
de haghe aldaer hiermede gaende
ghemeene met jan DEPINOY wien
dander helft competeert

Item vier lynen Lvij roeden
lants teen sticke betoost²⁵ van
tvoorgaende over een stick dweers
van ontrent iij ghemeten streckende
metter oostsyde jeghens den
poperynck wech ende tleen van
pieter DE MOL tsuyteynde den
disch van westvleteren, de westsyde
den selven disch, ende metter
noorteynde de zelve beke

Somma tsamen vande voorschreven
landen conquest bedraecht seven
ghemeten iij^{xx} roeden ghemeene
met Gillis pieter ende caerle de
drie kynderen van wylent Joos
FOLCQUIER, wien de drie achtste
deelen competeren, ende de resterende

²⁴ bilcxken = beluik voor beesten, bocht, omsloten
weide, omheind perk.

²⁵ betoost = bet = in de tweede trap van vergelijking
van het woord 'goed', vandaar 'beter'. Dus 'zeker
oost van...'

vijf achtste deelen byden overleden
ghecocht te weten de vier achtste
deelen van Antheunis VAN YWAERDE
thuywelicke hebbende louyseken fa pieter DE
MOL te vooren w^e van Joos FOLCQUIER,
ende tresterende achtste
by coope vercreghen van pieter
DEPINOY thuywelicke hebbende jacque=
myncken fa joos FOLCQUIER
conforme de respective erfve=
nesse danof synde ghepasseert
ten nottaris SLANS van Veurne
gheseghelt ende gheteeckent
opden ploy - - - - - in daten

vuytbrynghende de voorseide
vijf achtste deelen vier ghemeten
een lyne Lxvij roeden 1/8 roede
ghelast met syn advenant
in eene rente van xxij £ parisis
tsjaers den penningh xvij in proufficte
van francois VAN BAMBEKE
vallende jaerlicx vij^{en} 9^{bre} ende
met ghelycke advenant in eene
rente van xij £ parisis tsjaers den
penningh alsvooren jn proufficte
van Dieryc CANENS vallende
jaerlicx den xj february

Item een lyne xiiij roeden
elst lant in onse lieve vrouwe
prochie van poperynghe inden
gipshouck, streckende suyt ende
noort, van oosten S^t Anna busch
van suyden tvoorschreven patremonie
elst, van noorden ende westen
de landen van claeys TALUWE
vercreghen bij coope van Dieryc
CANENS conforme de erfvenesse
ghepasseert voor Burchmeester en
schepenen van poperynghe in date
den - - - - - ghesegelt
ende ondertekent - - - - -

Nombre van landen conquest
hier voor staende bedraghende
iij ghemete ij lyne iij^{xx} ij roeden
en een achtste

Danof deene helft voor de
blyfvege ende dander helft voor
de weese vande overledene

Abonnementen

Een abonnement op **SAP** Stadsarchief Poperinge *pig* bevat 2 nummers per jaargang, samen ongeveer 80 pagina's.

Een abonnement kan u bekomen door een eenvoudige overschrijving.

De abonnementsvoorwaarden voor onze derde jaargang zijn:

Abonnementen België: **10,00 Euro** overschrijven op rek. 738-0059162-14
t.a.v. De Vrienden van het Poperings Archief vzw,
Vlamertingseweg 8, 8970 Poperinge (Reningelst),
met vermelding van "Tijdschrift SAP-pig – lidgeld 2006".

Abonnementen buitenland: **12,50 Euro** overschrijven op BE94 7380 0591 6214
BIC nummer is: KREDBEBB
t.a.v. De Vrienden van het Poperings Archief vzw,
Vlamertingseweg 8, 8970 Poperinge (Reningelst),
met vermelding van "Tijdschrift SAP-pig – lidgeld 2006".

Artikels

Geabonneerden kunnen bijdragen aan het succes van deze publicatie.

Hebt u een idee om dit verzamelwerkje nog interessanter te maken, of wil u uw eigen kwartierstaat gepubliceerd zien, dan kan u bij ons terecht.

De redactie zou het wel op prijs stellen dat u uw artikel op CD-rom plaatst, opgemaakt in Word '97/00, met een bijgevoegde uitprint. Gelieve de eventuele illustraties in BMP- of JPG-format te bezorgen.

De auteurs en niet de uitgever zijn verantwoordelijk voor hun bijdragen en eventuele illustraties.

Nieuwe publicatie van "De Vrienden van het Poperings Archief vzw."

» "Halmen 1789-1796"

Binnenkort wordt er een uitgave voorzien handelend over de Halmen in Poperinge. Dit werkstuk aan de hand van onze benjamin Kris Ollevier zal ongeveer 200 pagina's tellen.

Iedere akte uit SAP 390 werd met de belangrijkste gegevens overgenomen.

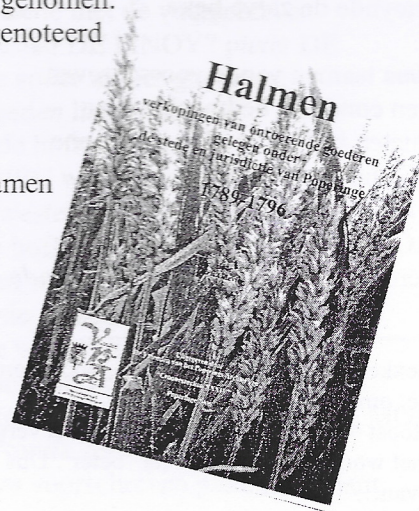
Uit SAP 393c werden de losse notarisakten die niet in SAP 390 genoteerd waren overgenomen.

Met de Halmen bedoelen we de verkopeningen in de jurisdictie van Poperinge en omliggende.

In dit werkstukje zal er een alfabetische lijst op toponiemen en namen ingesloten zijn.

Deze publicatie mag je verwachten in het najaar van 2006.

Voorintekenen voor onze uitgave van de "Halmen 1789-1796" kan via vpa_sappig@hotmail.com.



Agenda VPA

» september 2006: datum van uitgave  02/2006

» dinsdag 05 september 2006: om 20 uur, Stadsarchief Poperinge, les oudschrift.

» dinsdag 03 oktober 2006: om 20 uur, Stadsarchief Poperinge, les oudschrift.

» dinsdag 07 november 2006: om 20 uur, Stadsarchief Poperinge, les oudschrift.

» zondag 12 november 2006: **Boekenbeurs Rumbeke.**

Naar jaarlijkse gewoonte gaan De Vrienden van het Poperings Archief vzw. opnieuw naar de boekenbeurs in Rumbeke. We zullen daar al onze publicaties aan het brede publiek voorstellen. Eventuele nieuwe publicaties van het voorbije werkjaar worden extra in de verf gezet.

» donderdag 28 december, vrijdag 29 december 2006: alfabetisch klasseren van doodsbrieven
Zoals ieder jaar gaan we opnieuw onze verzameling doodsbrieven alfabetisch rangschikken. Dit zal plaats vinden op bovenstaande data van 9h tot 17h in het Stadsarchief te Poperinge. Vrijwilligers die ons willen helpen, mogen zich melden.

» Lessen Oudschrift 2007:

Voor de 22^{ste} jaargang zullen De Vrienden van het Poperings Archief vzw. de lessenreeks paleografie organiseren.

Deze gaan door in het Stadsarchief te Poperinge – Veurnestraat 69 – iedere eerste dinsdag van de maand om 20h. In december, januari, juli en augustus worden er geen lessen gegeven.

De data's zijn: dinsdag 06 februari
dinsdag 06 maart
dinsdag 03 april
dinsdag 01 mei
dinsdag 05 juni

dinsdag 04 september
dinsdag 02 oktober
dinsdag 06 november

» dinsdag 06 februari 2007: om 20 uur, Stadsarchief Poperinge, les oudschrift.

» maart 2007: datum van uitgave  01/2007

Vraag & antwoord

Hebt u vragen of opmerkingen ivm met ons tijdschrift, genealogie of geschiedenis in het algemeen. Stuur uw vraag en adres door via e-mail of post. Wij publiceren uw vraag graag in ons tijdschrift.



we hebben het voor u

duivels goed drukwerk

DROKKERIJ DE MAN
IMPRIMERIE SA

Nijverheidslaan 5
8970 POPERINGE
tel.: 057/34 68 53
fax: 057/33 40 18
info@drukkerijdeman.be

LEES Effect
wekelijks in uw hand...

Honderden reekties
Rijzen in koop
Rijzen in huur
Pruisen
Vakantie
Occasies
Relaties
Inkoop

Streekinformatie
Beveiligde stand
Wachdienst
Gemeente en
Agenda
Activiteiten

Regionale aankondigingen
Opdrachten
Sindsvet
Promoties
Tabelen
Arbeid

049-4/46 51 52
info@lees.be

uw regionale informatie, wekelijks in uw hand

Kopie Snel
DELEYE
leper

**Groot- en Kleinhandel
in papier en kantoorartikelen**

D'hondtstraat 14 - 8900 leper
T. 057/20.13.33 - F. 057/21.68.66
rolanddeleye@skynet.be

Maloulaan 35 - 8900 leper
T. 057/20.15.51 - F. 057/20.00.22
voor bedrijven : T. & F. 057/21.95.93
durnezdeleye@skynet.be

PAGE
electronica

Computers - digitale foto - GSM
Telenet - ADSL - verhuur/occasie
Casselstr.212Poperinge www.page.be